

I

(Законодавчі акти)

ДИРЕКТИВИ

**ДИРЕКТИВА 2012/27/ЄС ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ
від 25 жовтня 2012 року
про енергоефективність, яка змінює Директиви 2009/125/ЄС та 2010/30/ЄС і скасовує
Директиви 2004/8/ЄС та 2006/32/ЄС**

(Дія Директиви поширюється на ЄЄЗ)

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ ТА РАДА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ,

Враховуючи Договір про функціонування Європейського Союзу, зокрема його статтю 194(2),

Враховуючи пропозицію Європейської Комісії,

Після передачі проекту цього законодавчого акту до національних парламентів,

Враховуючи висновок Комітету з економічних та соціальних питань¹,

Враховуючи висновок Комітету регіонів²,

Діючи відповідно до звичайної законодавчої процедури³,

Беручи до уваги, що:

(1) Європейський Союз стоїть перед безпрецедентними викликами, які впливають з підвищеною залежності від імпорту енергоресурсів та дефіциту енергетичних ресурсів, а також перед необхідністю обмежити наслідки зміни клімату й подолати економічну кризу. Енергоефективність – цінний засіб вирішення цих проблем. Вона посилює надійність постачання для Союзу шляхом зменшення первинного енергоспоживання та скорочення імпорту енергоресурсів. Крім того, вона сприяє економічно ефективному зменшенню викидів парникових газів і, отже, пом'якшенню наслідків зміни клімату.

Перехід до більш енергоефективної економіки також має прискорити поширення інноваційних технологічних рішень і підвищити конкурентоспроможність у Союзі, стимулюючи економічне зростання і створюючи високоякісні робочі місця в декількох секторах, пов'язаних із енергоефективністю.

(2) У Висновках Європейської Ради від 8 та 9 березня 2007 р. було наголошено на необхідності підвищення енергоефективності у Союзі задля досягнення поставленої цілі-заощадження до 2020 р. 20% обсягу первинного енергоспоживання Союзу порівняно з прогнозами. У Висновках Європейської Ради від 4 лютого 2011 р. було наголошено на тому, що мета щодо підвищення енергоефективності до 2020 р. на 20%, погоджена Європейською Радою у червні 2010 р., яка наразі не виконується в повному обсязі, повинна бути досягнена. Прогнози, зроблені у 2007 р., показали, що первинне енергоспоживання у 2020 р. становитиме 1842 млн. тне. Скорочення на 20% дає у 2020 р. 1474 млн. тне, тобто на 368 млн. тне менше, порівняно з прогнозами.

(3) Висновки Європейської Ради від 17 червня 2010 р. підтвердили вищезазначену ціль щодо енергоефективності як одну з головних цілей нової стратегії Ради стосовно зайнятості та інтелектуального, сталого та всеосяжного зростання (Стратегії «Європа-2020»). У рамках цього процесу та з метою вирішення цієї задачі на національному рівні держави-учасниці повинні встановити національні цілі у тісному діалозі з Комісією та зазначити у своїх Національних програмах реформ, як саме вони планують їх досягти.

(¹) ОJ C 24, 28.1.2012, р. 134.

(²) ОJ C 54, 23.2.2012, р. 49.

(³) Позиція Європейського Парламенту від 11 вересня 2012 р. (ще не опублікована в «Офіційному віснику») та рішення Ради від 4 жовтня 2012 р..

(4) У Повідомленні Комісії від 10 листопада 2010 р. «Енергетика-2020» енергоефективність поставлена у центр енергетичної стратегії Ради на період до 2020 р. та окреслено потребу в новій стратегії енергоефективності, яка дозволить

усім державам-членам відокремити використання

(5) У своїй Резолюції від 15 грудня 2010 р. про перегляд Плану дій з енергоефективності Європейський Парламент закликав Комісію включити до свого переглянутого Плану дій з енергоефективності заходи, спрямовані на усунення відставання задля досягнення загальної цілі Союзу з енергоефективності у 2020 р.

(6) Одна з ініціатив, передбачених Стратегією «Європа-2020», - ініціатива щодо передової, ресурсоефективної Європи, прийнята Комісією 26 січня 2011 р. Енергоефективність у ній визначена як головний елемент забезпечення сталості використання енергоресурсів.

(7) У Висновках Європейської Ради від 4 лютого 2011 р. визнано, що досягнення цілі Союзу щодо енергоефективності відстає від плану і що потрібні рішучі дії для розкриття значного потенціалу більшого енергозбереження у будівлях, транспорті, продукції та технологічних процесах. Ці висновки передбачають також, що до 2013 р. буде проаналізований процес досягнення цілі Союзу з енергоефективності й за необхідності розглянуті подальші заходи.

(8) 8 березня 2011 р. Комісія прийняла Повідомлення про План з енергоефективності на 2011 рік. У Повідомленні було підтверджено, що Союз не досягає поставленої цілі з енергоефективності, незважаючи на прогрес у національній політиці з енергоефективності, окреслений у перших Національних планах дій з енергоефективності, поданих державами - членами на виконання вимог Директиви 2006/32/ЕС Європейського Парламенту та Ради від 5 квітня 2006 про енергетичну ефективність та енергетичні послуги¹. Первинний аналіз других Планів дій підтверджує, що Союз не виконує вищезазначену задачу за планом. Щоб виправити ситуацію, у Плані з енергоефективності на 2011 рік було визначено ряд політичних та інших заходів з енергоефективності, які охоплюють увесь енергетичний ланцюг, зокрема виробництво, передачу та розподіл енергії; провідну роль державного сектора в забезпеченні енергоефективності; будівлі та прилади; промисловість; необхідність надання кінцевим споживачам прав управляти власним енергоспоживанням. Паралельно у «Білій книзі» з транспорту, прийнятій 28 березня 2011 р., обговорювалося питання енергоефективності у транспортній галузі. Зокрема, Ініціатива 26 у цьому документі вимагає прийняття відповідних стандартів викидів CO₂ транспортними засобами усіх видів, з доповненням, де це потрібно, вимогами щодо енергоефективності до всіх видів рушійних систем.

енергії від економічного зростання.

(9) 8 березня 2011 р. Комісія також ухвалила Дорожню карту переходу до конкурентоспроможної низьковуглецевої економіки до 2050 р., де визначено необхідність посилення уваги до енергоефективності з цієї точки зору.

(10) У цьому контексті необхідно оновити правову базу Союзу Директивою, спрямованою на досягнення загальної мети з енергоефективності, а саме заощадження до 2020 р. 20% обсягу первинного енергоспоживання Союзу та продовження покращення енергоефективності після 2020 р. З цією метою дана Директива створює загальну базу для заохочення енергоефективності у Союзі та передбачає конкретні заходи з реалізації деяких пропозицій, наведених у Плані з енергоефективності на 2011 рік, та використання значного нереалізованого потенціалу енергозбереження, виявленого в ньому.

(11) Рішення № 406/2009/ЕС Європейського Парламенту та Ради від 23 квітня 2009 р. про зусилля держав-членів із скорочення викидів парникових газів задля виконання зобов'язань Співтовариства щодо скорочення викидів парникових газів на період до 2020 р.² вимагає від Комісії оцінити та повідомити до 2012 р. прогрес Союзу та його держав-членів у досягненні мети скорочення енергоспоживання на 20% до 2020 р. порівняно з прогнозами. У Рішенні також визначено, що з метою надання державам - членам допомоги у виконанні зобов'язань Союзу зі скорочення викидів парникових газів Комісія повинна до 31 грудня 2012 р. запропонувати посилені або нові заходи з прискорення покращення енергоефективності. Ця Директива виконує дану вимогу. Вона також сприяє досягненню цілей, викладених у Дорожній карті переходу до конкурентоспроможної низьковуглецевої економіки до 2050 р., зокрема шляхом скорочення викидів парникових газів у енергетиці, а також досягненню до 2050 р. виробництва електроенергії з нульовим рівнем викидів.

(12) Необхідно застосувати комплексний підхід із метою залучення всього існуючого потенціалу енергозбереження, зокрема заощаджень у енергопостачанні та секторах кінцевого споживання. Водночас слід підсилити положення Директиви 2004/8/ЕС Європейського Парламенту та Ради від 11 лютого 2004 р. про заохочення когенерації на основі попиту на корисне тепло на внутрішньому енергетичному ринку³ та Директиви 2006/32/ЕС.

(2) OJ L 140, 5.6.2009, p. 136.

(3) OJ L 52, 21.2.2004, p. 50.

(1) OJ L 114, 27.4.2006, p. 64.

- (13) Було б бажано досягти цілі щодо підвищення енергоефективності на 20% в результаті комплексної реалізації конкретних національних та європейських заходів із заохочення енергоефективності в різних сферах. Держави-учасниці слід зобов'язати встановити орієнтовні національні цілі з енергоефективності, впровадити відповідні схеми та програми. Ці цілі та зусилля кожної окремої держави - члена повинні оцінюватися Комісією, поряд із даними про досягнутий прогрес, на предмет аналізу імовірності досягнення загальної цілі Союзу та ступеню, в якому ці індивідуальні зусилля достатні для виконання спільної задачі. Тому Комісія повинна ретельно контролювати виконання національних програм з енергоефективності на основі своєї переглянутої законодавчої бази та у рамках процесу «Європа-2020». Встановлюючи орієнтовні національні цілі з енергоефективності, держави-учасниці повинні мати можливість враховувати національні обставини, такі як економічно доцільний потенціал енергозбереження що залишається, зміни обсягів імпорту та експорту енергії, розвиток усіх джерел відновлюваної енергії, атомна енергія, вловлювання та зберігання вуглецю, та заходи, вжиті раніше. Проводячи моделювання, Комісія повинна своєчасно та відкрито консультуватися з державами-членами щодо модельних припущень та попередніх результатів моделювання. Необхідно вдосконалити моделювання впливу заходів з енергоефективності та комплексу й ефективності технологій.
- (14) У Директиві 2009/28/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 23 квітня 2009 р. щодо заохочення використання енергії, виробленої з відновлюваних джерел¹, констатовано, що Кіпр і Мальта, через їхній острівний та периферійний характер, залежать від авіації як від виду транспорту, дуже важливого для їхніх громадян та економіки. У результаті валове кінцеве споживання енергії у національному повітряному транспорті на Кіпрі та Мальті непропорційно велике, більш ніж удвічі перевищуючи середній показник Співтовариства за 2005 рік, тому ці країни зазнають несумірного впливу існуючих технологічних і нормативних обмежень.
- (15) Загальний обсяг державних видатків еквівалентний 19% валового внутрішнього продукту Союзу. З цієї причини державний сектор є важливим чинником заохочення трансформації ринку в напрямку підвищення ефективності продукції, будівель і послуг, а також фактором, що може дати імпульс для змін у поведінці громадян і підприємств щодо енергоспоживання. Крім того, зменшення енергоспоживання шляхом реалізації заходів з покращення енергоефективності може вивільнити державні ресурси для інших цілей. Державні органи національного, регіонального і місцевого рівнів повинні слугувати прикладом стосовно енергоефективності.
- (16) Пам'ятаючи про те, що у висновках Ради від 10 червня 2011 р. про План з енергоефективності на 2011 рік наголошено на тому, що 40% кінцевого енергоспоживання в Союзі припадає на будівлі та споруди, та з метою використання можливостей зростання і зайнятості у галузях кваліфікованих ремесел і будівництва, а також у виробництві будівельних матеріалів та професійній діяльності, такої як архітектура, консалтинг та інжиніринг, держави-учасниці повинні прийняти довгострокову стратегію на період після 2020 р. щодо мобілізації інвестицій у ремонт житлових і комерційних будівель з метою покращення енергоефективності загального фонду будівель. Ця стратегія повинна передбачати економічно ефективний масштабний ремонт, що включає оновлення, яке скорочує як споживання переданої енергії, так і кінцеве енергоспоживання будівлі на значний відсоток порівняно зі споживанням, що мало місце до ремонту, завдяки чому досягатиметься дуже висока енергоефективність. Такий масштабний ремонт також можна проводити поетапно.
- (17) Темпи ремонту будівель необхідно підвищити, тому що існуючий фонд будівель є єдиним сектором із найбільшим потенціалом енергозбереження. Більше того, будівлі мають дуже велике значення для досягнення цілі Союзу щодо скорочення викидів парникових газів до 2050 р. на 80-95% порівняно з 1990 р. На будівлі, що належать державним органам, припадає значна частка фонду будівель, і ці будівлі дуже помітні у суспільному житті. Тому доречно встановити річний темп ремонту будівель, які належать центральному урядові та зайняті ним, на території держави-члена з метою підвищення енергоефективності цих будівель. Цей темп ремонту не повинен завдавати шкоди зобов'язанням щодо будівель із майже нульовим енергоспоживанням, передбаченим у Директиві 2010/31/EU Європейського Парламенту і Ради від 19 травня 2010 р. щодо енергоефективності будівель². Зобов'язання щодо ремонту будівель центральних урядів, установлені даною Директивою, доповнює вищезгадану Директиву, яка вимагає від держав-членів забезпечити, щоб при масштабному ремонті існуючих будівель підвищувалася їхня енергоефективність, з тим, щоб вони відповідали мінімальним вимогам щодо енергоефективності. Держави-учасниці також повинні мати можливість уживати альтернативні економічно ефективні заходи для досягнення еквівалентного покращення енергоефективності будівель, що належать їхнім центральним урядам. Зобов'язання з ремонту приміщень будівель центральних урядів повинні поширюватися на адміністративні органи, компетенція яких охоплює всю територію держави-члена. Якщо у даній державі-члені та щодо даної сфери немає такого відповідного адміністративного органу, чия компетенція поширювалася б на всю територію країни, це зобов'язання поширюється на ті адміністративні органи, чия компетенція у сукупності охоплює всю територію країни.

(¹) OJ L 140, 5.6.2009, p. 16.

(²) OJ L 153, 18.6.2010, p. 13.

(18) Деякі муніципалітети та інші державні органи держав-членів уже впровадили у практику комплексні підходи до енергозбереження і енергопостачання, наприклад, на основі планів дій сталого енергетичного розвитку, таких як розроблені в рамках ініціативи «Угода мерів», та комплексні підходи до розвитку міст, які виходять за межі заходів стосовно будівель або видів транспорту. Держави-учасниці повинні заохочувати муніципалітети та інші державні органи до прийняття комплексних і сталих планів з енергоефективності з чіткими цілями, залучати громадян до їхньої розробки та реалізації й належним чином інформувати громадян про зміст планів і прогрес у досягненні цілей. Такі плани можуть забезпечувати істотне енергозбереження, особливо якщо вони реалізуються системами енергетичного менеджменту, які дозволяють зацікавленим державним органам краще керувати власним енергоспоживанням. Слід заохочувати обмін досвідом між містами, селищами та державними органами, роблячи наголос на більш інноваційній практиці.

(19) Що стосується закупівлі певних товарів і послуг та придбання і оренди будівель, то центральні уряди, які укладають державні контракти на роботи, постачання або послуги, повинні подавати приклад і приймати енергоефективні рішення щодо закупівлі. Це має стосуватися адміністративних органів, компетенція яких охоплює всю територію держави-члена. Якщо у даній державі-члені та щодо даної сфери немає такого відповідного адміністративного органу, чия компетенція поширювалася б на всю територію країни, це зобов'язання поширюється на ті адміністративні органи, чия компетенція у сукупності охоплює всю територію країни. При цьому, однак, не можна відступати від положень директив Союзу щодо державних закупівель. Що стосується інших товарів, ніж ті, на закупівлю яких поширюються вимоги з енергоефективності, встановлені цією Директивою, то держави-учасниці повинні заохочувати державні органи до врахування енергоефективності закупівель.

(20) Оцінка можливості створення схеми «білих сертифікатів» на рівні Союзу показала, що в нинішній ситуації така система спричинила б надмірні адміністративні витрати й що існує ризик того, що енергозбереження буде зосереджено в ряді держав-членів, а не поширено всією територією Союзу. Метою такої схеми союзнного рівня можна було б досягти простіше, принаймні на цьому етапі, за допомогою національних схем зобов'язань з енергоефективності для енергетичних компаній або інших альтернативних політичних заходів, що забезпечують такий самий обсяг енергозбереження. Для того рівня масштабності, що передбачають ці схеми, доречно створити їх у загальних рамках на рівні Союзу, надаючи державам-членам значної гнучкості для повного врахування національної організації суб'єктів ринку, конкретного контексту сектора енергетики та звичок кінцевих споживачів. Ці загальні рамки повинні надавати енергетичним компаніям можливість пропонувати енергетичні послуги всім кінцевим споживачам, а не тільки

тим, кому вони продають енергію. Це підвищує конкуренцію на енергетичному ринку, тому що енергетичні компанії можуть диференціювати свій продукт, надаючи додаткові енергетичні послуги. Загальні рамки мають дозволити державам-членам включати у свою національну схему вимоги щодо досягнення певної соціальної мети, зокрема для забезпечення доступу вразливих споживачів до переваг, що їх надає більш висока енергоефективність. Держави-учасниці повинні визначити, на основі об'єктивних і недискримінаційних критеріїв, які дистриб'ютори енергії чи компанії роздрібної торгівлі енергією повинні бути зобов'язані досягти цілі з енергозбереження при кінцевому споживанні, встановленої в цій Директиві.

Зокрема, державам-членам має бути дозволено не накладати це зобов'язання на дрібних дистриб'юторів енергії, дрібні компанії роздрібної торгівлі енергією та дрібні енергетичні сектори, щоб уникнути несумірного адміністративного тягаря. У Повідомленні Комісії від 25 червня 2008 р. викладені принципи, що їх повинні враховувати держави-учасниці, які вирішують утриматися від використання цієї можливості. Як засіб підтримання національних ініціатив з енергоефективності, зобов'язані сторони за національними схемами зобов'язань з енергоефективності могли б виконувати свої зобов'язання шляхом щорічного внесення до Національного фонду енергоефективності суми, рівної обсягові інвестицій, потрібному за цією схемою.

(21) Враховуючи всеосяжний імператив відновлення стабільності державних фінансів та податково-бюджетної консолідації, у виконанні конкретних заходів, що входять у сферу дії цієї Директиви, слід належним чином брати до уваги економічну доцільність здійснення заходів з енергоефективності на рівні держави-члена, забезпечивши належний рівень аналізу і оцінки.

(22) Вимога щодо досягнення економії в щорічному обсязі продажів енергії кінцевим споживачам порівняно з обсягом, який мав би місце в іншому разі, не становить обмеження обсягу продажів або енергоспоживання. Держави-учасниці повинні мати можливість повністю або частково виключити суму продажів енергії за обсягом, використаної у видах промислової діяльності, наведених у Додатку I до Директиви 2003/87/ЕС Європейського Парламенту та Ради від 13 жовтня 2003 р. щодо створення схеми торгівлі квотами на викиди парникових газів у Співтоваристві¹, для розрахунку обсягу продажів енергії кінцевим споживачам, тому що визнано, що у певних галузях або підгалузях у цих видах діяльності може існувати значний ризик витоку вуглецю. Доречно, щоб державам-членам була відома вартість схем, щоб вони могли точно оцінювати витрати на реалізацію заходів.

⁽¹⁾ OJ L 275, 25.10.2003, p. 32.

- (23) Без шкоди вимогам, установленим у ст. 7, та з метою обмеження адміністративного тягаря кожна держава-учасник може згрупувати всі окремі політичні заходи, спрямовані на виконання ст. 7, у комплексну національну програму з енергоефективності.
- кінцевих споживачів є засоби контролю власного споживання. Отже, їхнє використання має сенс тільки у будівлях, де радіатори обладнані термостатичними клапанами.
- (¹) OJ L 211, 14.8.2009, p. 55.
- (²) OJ L 211, 14.8.2009, p. 94.
- (24) Щоб задіяти потенціал енергозбереження у певних сегментах ринку, де енергетичний аудит, як правило, не проводиться на комерційній основі (як, наприклад, у сегменті малих і середніх підприємств (МСП), державам-членам слід розробити програми заохочення МСП до проведення енергетичних аудитів. На великих підприємствах енергетичні аудити повинні бути обов'язковими та регулярними, тому що енергозбереження може бути значним. При проведенні енергетичних аудитів слід враховувати відповідні європейські та міжнародні стандарти, такі як EN ISO 50001 (Системи енергетичного менеджменту) чи EN 16247-1 (Енергетичні аудити) або, якщо з урахуванням енергетичного аудиту, EN ISO 14000 (системи екологічного менеджменту), а також дотримуватися положень Додатку VI цієї Директиви, тому що ці положення не виходять за межі вимог вищезазначених стандартів. Наразі розробляється окремий європейський стандарт стосовно енергетичних аудитів.
- (25) Якщо енергетичні аудити проводяться власними експертами, то, згідно з вимогами щодо незалежності та неупередженості, ці експерти не повинні бути безпосередньо залучені до діяльності, аудит якої проводиться.
- (26) Розробляючи заходи з покращення енергоефективності, слід враховувати вигоди в ефективності та економію, отримані завдяки широкому застосуванню економічно доцільних технологічних інновацій, таких як розумні лічильники. Якщо встановлені розумні лічильники, то компанії не повинні використовувати їх для необґрунтованого виставлення рахунків заднім числом.
- (27) Що стосується електроенергії та згідно з Директивою 2009/72/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 липня 2009 р. стосовно загальних правил внутрішнього ринку електроенергії¹, там, де впровадження розумних лічильників оцінюється позитивно, принаймні 80% споживачів до 2020 р. повинні бути обладнані розумними системами обліку. Що стосується газу та згідно з Директивою 2009/73/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 липня 2009 р. стосовно загальних правил внутрішнього ринку природного газу², там, де впровадження розумних систем обліку оцінюється позитивно, держави-учасниці або призначений ними компетентний орган повинен підготувати графік впровадження розумних систем обліку.
- (28) Використання індивідуальних лічильників або розподільовачів спожитого тепла для вимірювання індивідуального споживання теплової енергії у багатоквартирних будинках, обладнаних системами централізованого тепlopостачання або загального центрального тепlopостачання, вигідно, якщо у

- (29) У деяких багатоквартирних будинках, обладнаних системами централізованого або загального центрального тепlopостачання, використання точних індивідуальних лічильників тепла було б технічно складним і дорогим через те, що гаряча вода, використовувана для опалення, входить до квартир і виходить із квартир у декількох точках. Можна припустити, що індивідуальний облік споживання тепла у багатоквартирних будинках, тим не менш, технічно можливий, якщо встановлення індивідуальних лічильників не вимагатиме зміни існуючих внутрішньобудинкових мереж водяного опалення у будинку. У таких будівлях вимірювання індивідуального споживання тепла можна здійснювати за допомогою індивідуальних розподільвачів спожитого тепла, встановлених на кожному радіаторі.
- (30) Директива 2006/32/ЕС вимагає від держав-членів забезпечити, щоб кінцевим споживачам надавалися, за конкурентними цінами, індивідуальні лічильники, які точно відображають їхнє фактичне енергоспоживання і надають інформацію про фактичний час користування. У більшості випадків ця вимога діє з урахуванням вимог про те, що це повинно бути технічно можливим, фінансово доцільним та сумірним порівняно з потенційним обсягом енергоспоживання. Разом з тим, такі індивідуальні лічильники завжди повинні встановлюватися у випадках, коли проводиться підключення у новому будинку або будинок піддається масштабному ремонту, згідно з визначенням у Директиві 2010/32/EU.
- (31) Директиви 2009/72/ЕС та 2009/73/ЕС вимагають від держав-членів забезпечити впровадження розумних систем обліку для сприяння активній участі споживачів у діяльності ринку електроенергії та газопостачання. Що стосується електроенергії, то там, де впровадження розумних лічильників виявилось економічно ефективним, принаймні 80% споживачів до 2020 р. повинні бути обладнані розумними системами обліку. Стосовно природного газу жодних строків не встановлено, але потрібно підготувати графік. У цих директивах зазначено також, що кінцеві споживачі повинні інформуватися про фактичне споживання електроенергії/газу та витрати належним чином і достатньо часто для того, щоб вони могли регулювати власне споживання.

- (32) Положення Директив 2006/32/ЄС, 2009/72/ЄС та 2009/73/ЄС стосовно обліку і виставлення рахунків мали обмежений вплив на енергозбереження. У багатьох частинах Союзу ці положення не призвели до отримання споживачами актуальної інформації про їхнє енергоспоживання або до виставлення рахунків на основі фактичного споживання з частотою, яка, як показують дослідження, потрібна споживачам для регулювання власного використання енергії. У таких сферах, як опалення приміщень і гаряче водопостачання багатоквартирних будинків, недостатня ясність цих положень також призвела до численних скарг споживачів.
- (33) З метою подальшого розширення прав і можливостей кінцевих споживачів щодо доступу до інформації стосовно обліку їхнього індивідуального енергоспоживання та відповідного виставлення рахунків, з урахуванням можливостей, пов'язаних з процесом впровадження розумних систем обліку та введення в дію розумних лічильників у державах-членах, важливо, щоб вимоги законодавства Союзу в цій сфері були уточнені. Це повинно допомогти зменшити вартість впровадження розумних систем обліку, оснащених функціями, які збільшують енергозбереження, та підтримати розвиток ринків енергетичних послуг і управління попитом. Впровадження розумних систем обліку дозволяє виставляти часті рахунки на основі фактичного споживання. Проте, існує також необхідність уточнити вимоги щодо доступу до інформації та об'єктивного і точного виставлення рахунків за фактичним споживанням у випадках, де розумних лічильників до 2020 року не буде, зокрема щодо обліку та виставлення рахунків за індивідуальне споживання тепла, холоду і гарячої води у багатоквартирних будинках, оснащених системами централізованого опалення/охолодження або власними системами спільного теплопостачання.
- (34) Розробляючи заходи з покращення енергоефективності, держави-учасниці повинні належним чином враховувати потребу забезпечення правильного функціонування внутрішнього ринку та послідовної імплементації законодавства згідно з Договором про функціонування Європейського Союзу.
- (35) Високоєфективна когенерація та централізоване теплопостачання і охолодження мають значний потенціал щодо економії первинної енергії, який у Союзі ще великою мірою не задіяний. Держави-учасниці повинні провести комплексну оцінку потенціалу високоєфективної когенерації та центрального теплопостачання і охолодження. Ці оцінки мають оновлюватися на вимогу Комісії, щоб надавати інвесторам інформацію щодо національних планів розвитку та сприяти стабільному та сприятливому інвестиційному середовищу.
- Нові підприємства з вироблення електроенергії та існуючі підприємства, які пройшли істотний відновлювальний ремонт або яким продовжено дозвіл або ліцензію, повинні, за умови, що аналіз витрат і вигід показав позитивний результат, бути оснащені високоєфективними когенераційними установками для утилізації скидного тепла, яке утворюється при виробництві електроенергії. Це скидне тепло можна було б доставляти у потрібні місця за допомогою мереж центрального теплопостачання. Подіями, що обумовлюють вимогу про застосування критеріїв дозволу, як правило, будуть події, що також обумовлюють вимоги щодо дозволів за Директивою 2010/75/EU Європейського Парламенту та Ради від 24 листопада 2010 р. щодо промислових викидів¹ та щодо дозволу за Директивою 2009/72/ЄС.
- (36) Можливо, буде доцільно розташовувати об'єкти атомної енергетики або об'єкти з виробництва електроенергії, які мають намір використовувати підземне зберігання, дозволене Директивою 2009/13/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 23 квітня 2009 р. про підземне зберігання двоокису вуглецю², у місцях, де утилізація скидного тепла шляхом високоєфективної когенерації або за допомогою мережі центрального теплопостачання або охолодження не є економічно доцільною. Тому держави-учасниці повинні мати можливість звільняти ці підприємства від зобов'язання проводити аналіз витрат і вигід для оснащення об'єкту обладнанням, яке дозволяє утилізувати скидне тепло за допомогою високоєфективної когенераційної установки. Повинна також бути передбачена можливість звільняти об'єкти з виробництва електроенергії на максимумі навантаження або у резерві, які за планом мають працювати до 1500 операційних годин на рік у середньому за п'ятирічний період, від виконання вимоги про теплопостачання.
- (37) Державам-членам доцільно заохочувати впровадження заходів і процедур для стимулювання когенераційних підприємств із загальним номінальним споживанням теплової енергії менше 20 МВт із метою заохочення розподіленої генерації енергії.
- (38) Високоєфективна когенерація повинна визначатися обсягом економії енергії, отриманим шляхом комбінованого, а не окремого виробництва тепла і електроенергії. Визначення понять «когенерація» та «високоєфективна когенерація», використовуваних у законодавстві Союзу, не повинні перешкоджати виконанню інших визначень у національному законодавстві в інших цілях, ніж цілі відповідного законодавства Союзу. Щоб забезпечити максимальне енергозбереження і уникнути згаювання можливостей для енергозбереження, слід приділяти якнайбільшу увагу умовам експлуатації когенераційних установок.

(1) OJ L 334, 17.12.2010, p. 17.

(2) OJ L 140, 5.6.2009, p. 114.

- (39) З метою підвищення прозорості для того, щоб кінцевий споживач міг вибирати електроенергію, вироблену методом когенерації, або електроенергію, отриману іншими методами, походження високоєфективної когенерації має бути гарантовано на основі погоджених еталонних значень ефективності. Схеми гарантування походження самі по собі не передбачають права на користування національними механізмами підтримки. Важливо, щоб усі форми електроенергії, виробленої методом високоєфективної когенерації, могли бути охоплені гарантіями походження. Гарантії походження слід відрізняти від замінних сертифікатів.
- (40) Слід враховувати особливу структуру секторів когенерації та центрального тепlopостачання і охолодження, які включають багато малих і середніх виробників, зокрема при перегляді адміністративних процедур отримання дозволу на будівництво когенераційної потужності або відповідних мереж, з застосуванням принципу «Спочатку подумай про мале».
- (41) Більшість підприємств у Союзі – МСП. Вони мають колосальний потенціал щодо енергозбереження у Союзі. Щоб допомогти їм впроваджувати заходи з енергоефективності, держави-учасниці повинні створити сприятливу основу, спрямовану на надання МСП технічної допомоги та цілеспрямованої інформації.
- (42) Директива 2010/75/EU відносить енергоефективність до критеріїв визначення найкращих наявних технологій, які повинні слугувати еталоном для встановлення умов надання підприємствам дозволу в межах застосування цієї Директиви, включаючи спалювальні установки з загальним номінальним споживанням теплової енергії 50 МВт і більше. Проте, вищезгадана Директива дає державам-членам можливість не встановлювати вимоги стосовно енергоефективності на спалювальні установки або інші установки, що викидають двоокис вуглецю на місці, щодо видів діяльності, наведених у Додатку I до Директиви 2003/87/EC. Держави-учасниці могли б включати інформацію про рівні енергоефективності у свою звітність за Директивою 2010/75/EU.
- (43) Держави-учасниці повинні встановити, на основі об'єктивних, прозорих і недискримінаційних критеріїв, правила, що регулюють здійснення і розподіл витрат на підключення до енергомережі та посилення енергосистеми, а також на технічні доробки, необхідні для інтеграції нових виробників електроенергії у сфері високоєфективної когенерації, з урахуванням настанов і рекомендацій, розроблених згідно з Регламентом (EC) No 714/2009 Європейського Парламенту та Ради від 13 липня 2009 р. щодо умов доступу до мережі транскордонного обміну електроенергією¹ і Регламентом (EC) No 715/2009 Європейського Парламенту та Ради від 13 липня 2009 р. щодо умов доступу до мереж транспортування природного газу. Виробникам електроенергії у сфері високоєфективної генерації повинно бути дозволено оголошувати тендер на виконання роботи з підключення. Слід сприяти доступові до об'єднаної енергосистеми для електроенергії, виробленої шляхом високоєфективної когенерації, особливо для дрібномасштабних і мікро-когенераційних установок. Згідно зі ст. 3(2) Директиви 2009/72/EC та ст. 3(2) Директиви 2009/73/EC, держави-учасниці можуть накладати зобов'язання обслуговування населення, зокрема щодо енергоефективності, на підприємствах електроенергетики та газової галузі.
- (44) Регулювання попиту – важливий інструмент підвищення енергоефективності, оскільки він істотно збільшує для споживачів або третіх осіб, призначених ними, можливість щодо вжиття заходів на основі інформації про споживання і розрахунки й, отже, створює механізм зменшення або змінення споживання, що призводить до енергозбереження як у кінцевому споживанні, так і – завдяки більш оптимальному використанню мереж і генеруючих потужностей – у виробництві, передачі та розподілі енергії.
- (45) Регулювання попиту може ґрунтуватися на реакціях кінцевих споживачів на цінові сигнали або на автоматизацію будівель. Умови для регулювання попиту та доступ до нього слід покращувати, зокрема для дрібних кінцевих споживачів. Враховуючи постійне розгортання розумних енергосистем, державам-членам слід забезпечити, щоб національні органи регулювання енергетики могли зробити так, що мережеві тарифи та норми стимулюватимуть покращення енергоефективності та підтримуватимуть динамічне ціноутворення на заходи регулювання попиту з боку кінцевих споживачів. Слід прагнути до інтеграції ринків і забезпечення рівних можливостей виходу на ринки для ресурсів на стороні попиту (постачання і споживчих навантажень), поряд із генерацією. Крім того, держави-учасниці повинні забезпечити, щоб національні органи регулювання енергетики прийняли комплексний підхід, що охоплює потенційну економію в енергопостачанні та секторах кінцевого споживання.
- (46) Слід забезпечити наявність достатньої кількості надійних фахівців, компетентних у сфері енергоефективності, для забезпечення ефективного і своєчасного виконання цієї Директиви, наприклад, щодо дотримання вимог до енергетичних аудитів і впровадження схем зобов'язань з енергоефективності. Державам-членам необхідно запровадити схеми сертифікації надавачів енергетичних послуг, енергетичних аудитів та інших заходів із покращення енергоефективності.

⁽¹⁾ OJ L 211, 14.8.2009, p. 15.

⁽²⁾ OJ L 211, 14.8.2009, p. 36.

- (47) Необхідно й надалі розвивати ринок енергетичних послуг для забезпечення наявності як попиту на такі послуги, так і пропозицію таких послуг. Цьому може сприяти прозорість, наприклад, за допомогою переліків надавачів енергетичних послуг. Типові контракти, обмін передовою практикою та вказівки, зокрема щодо енергосервісних договорів, також можуть стимулювати попит. Як і в інших формах стороннього фінансування, у договорі про забезпечення енергоефективності одержувач енергетичної послуги уникає інвестиційних витрат, використовуючи частку фінансової вартості зекономленої енергії для повернення інвестицій, повністю або частково здійснених третьою особою.
- (48) Необхідно визначити та усунути регуляторні та нерегуляторні перешкоди для використання договорів про забезпечення енергоефективності та інших форм стороннього фінансування енергозбереження. Ці перешкоди включають правила і практику обліку, які заважають належному відображенню капітальних витрат і річних економії фінансових коштів у результаті заходів із покращення енергоефективності в бухгалтерському обліку протягом усього строку амортизації капіталовкладень. Перешкоди для ремонту існуючого фонду будівель на основі розбивки стимулів між різними зацікавленими суб'єктами також слід усувати на національному рівні.
- (49) Держави-учасниці та регіони також слід заохочувати до повномасштабного використання Структурних фондів і Фонду згуртованості для забезпечення інвестицій у заходи з покращення енергоефективності. Інвестиції в енергоефективність мають потенціал для того, щоб сприяти економічному зростанню, зайнятості, інноваціям та зменшенню паливної бідності домогосподарств, отже вони здійснюють позитивний внесок в економічну, соціальну та територіальну згуртованість. Потенційні напрями фінансування – заходи з енергоефективності у державних будівлях і житловому фонді, забезпечення нових навичок для сприяння зайнятості в секторі енергоефективності.
- (50) Державам-членам слід заохочувати застосування інструментів фінансування для досягнення цілей цієї Директиви. Такі інструменти могли б включати фінансові внески та штрафи за невиконання певних положень Директиви; кошти, виділені на забезпечення енергоефективності за ст. 10(3) Директиви 2003/87/ЄС; кошти, виділені на забезпечення енергоефективності у багаторічній фінансовій рамковій програмі, зокрема фонди згуртованості, структурні фонди та фонди розвитку сільської місцевості; спеціалізовані європейські фінансові інструменти, наприклад, Європейський фонд енергоефективності.
- (51) Інструменти фінансування могли б будуватися, де можливо, на коштах, виділених на забезпечення енергоефективності, з фондів проектів Союзу; на коштах, виділених на забезпечення енергоефективності Європейським інвестиційним банком та іншими європейськими фінансовими інституціями, зокрема Європейським банком реконструкції та розвитку та Банку розвитку Ради Європи; на коштах, залучених у фінансових установах; на національних ресурсах, зокрема шляхом створення регуляторних і фіскальних механізмів, що заохочують реалізацію ініціатив і програм з енергоефективності; на надходженнях від щорічного квотування викидів за Рішенням № 406/2009/ЄС.
- (52) Інструменти фінансування могли б, зокрема, використовувати ці внески, кошти та доходи для сприяння і заохочення приватних капітальних інвестицій, зокрема залучаючи інституційних інвесторів, використовуючи при цьому критерії, що забезпечують досягнення як екологічних, так і соціальних цілей для надання коштів; використовувати інноваційні механізми фінансування (наприклад, кредитні гарантії для приватного капіталу, кредитні гарантії для стимулювання енергосервісних договорів, дотації, субсидійовані позики та цільові кредитні лінії, системи стороннього фінансування), які знижують ризики для проектів з енергоефективності та дозволяють проводити економічно доцільний ремонт навіть у категорії домогосподарств з низькими та середніми доходами; прив'язуватися до програм або агентств, які збиратимуть проекти з енергозбереження і оцінюватимуть їхню якість, надаватимуть технічну допомогу, стимулювати ринок енергетичних послуг і допомагатимуть формувати споживчий попит на енергетичні послуги.
- (53) Інструменти фінансування також могли б надавати відповідні ресурси для підтримки програм навчання і сертифікації, які підвищуватимуть і підтверджуватимуть кваліфікацію щодо енергоефективності; надавати ресурси для проведення досліджень, демонстрування і прискорення впровадження дрібномасштабних і мікротехнологій виробництва енергії, а також оптимізації підключень цих виробників до енергосистеми; прив'язуватися до програм, які здійснюють заходи для стимулювання енергоефективності в усіх житлових приміщеннях із метою запобігання енергетичній бідності та заохочення домовласників, які здають житло в оренду, до перетворення своєї нерухомості на якомога більш енергоефективну; надавати належні ресурси для підтримки соціального діалогу та встановлення норм із метою покращення енергоефективності й забезпечення належних умов праці, безпеки та гігієни праці.
- (54) Наявні в Союзі фінансові інструменти та інноваційні механізми фінансування слід використовувати для практичної реалізації задачі покращення енергетичних характеристик будівель державних органів. У цьому відношенні держави-учасниці можуть використовувати свої доходи від щорічного квотування викидів за Рішенням № 406/2009/ЄС для добровільної розробки таких механізмів з урахуванням національних бюджетних правил.

- (55) У процесі досягнення цілі щодо покращення енергоефективності на 20% Комісії необхідно буде відстежувати вплив нових заходів на Директиву 2003/87/ЄС щодо створення системи торгівлі викидами (СТВ) ЄС, щоб підтримувати стимули в цій системі для заохочення інвестицій у низьковуглецеві проекти та підготовки секторів СТВ для інновацій, потрібних у майбутньому. Комісії необхідно буде відстежувати вплив тих галузей промисловості, що піддаються значному ризику витоку вуглецю¹, як визначено у Рішенні Комісії 2010/2/EU від 24 грудня 2009 г., якою визначено, на виконання Директиви 2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради, перелік галузей та підгалузей, котрі вважаються вразливими до значного ризику витоку вуглецю, з метою забезпечити, щоб дана Директива сприяла розвитку цих галузей, а не перешкоджала йому.
- (56) Директива 2006/32/ЄС вимагає від держав-членів прийняти загальну національну орієнтовну ціль щодо енергозбереження – на 9% до 2016 року – та спрямувати зусилля на її досягнення шляхом запровадження енергетичних послуг та вжиття інших заходів з покращення енергоефективності. У згаданій Директиві встановлено, що після другого Плану з енергоефективності, прийнятого державами-членами, Комісія повинна, за потреби та доцільності, формувати пропозиції щодо додаткових заходів, зокрема продовження терміну застосування вищезгаданих цілей. Якщо у звіті зроблено висновок, що у досягненні орієнтовних національних цілей, встановлених згаданою Директивою, не забезпечено достатнього прогресу, то ці пропозиції повинні стосуватися рівня і характеру цілей. Оцінка впливу, проведена при прийнятті даної Директиви, показала, що держави-учасниці здійснюють досягнення 9% цілі за планом, тому що вона набагато менш амбітна, ніж ціль щодо енергозбереження до 2020 року, прийнята пізніше (20%), отже змінювати рівень цілей не потрібно.
- (57) Програма Розумна Європейсьа Енергетика (Intelligent Energy Europe), прийнята Рішенням N№1639/2006/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 24 жовтня 2006 р. щодо прийняття Рамкової програми з конкурентоспроможності та інновацій (на 2007-2013 рр.)², підтримує створення сприятливого середовища для належної реалізації політики Союзу щодо сталої енергетики, усуваючи ринкові перешкоди, такі як недостатня обізнаність і спроможність суб'єктів та інституцій ринку, національні або адміністративні перешкоди для належного функціонування внутрішнього енергетичного ринку або недорозвинені ринки праці, які не відповідають задачам низьковуглецевої економіки. Багато з цих перешкод залишаються досі.
- (58) Для того, щоб задіяти значний потенціал пов'язаної з енергетикою продукції в плані енергозбереження, слід прискорити та розширити реалізацію Директиви 2009/125/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 21 жовтня 2009 р. щодо створення основи для формування вимог до пов'язаної з енергетикою продукції³ щодо екодизайну та Директиви 2010/30/EU Європейського Парламенту та Ради від 19 травня 2010 р. щодо наведення у маркуванні та стандартній інформації про продукцію даних про споживання енергії та інших ресурсів продукцією, пов'язаною з енергетикою⁴. Пріоритет слід віддавати продукції, що має найбільший потенціал енергозбереження, згідно з Робочим планом щодо екодизайну, та перегляду, де це доречно, існуючих заходів.

⁽¹⁾ OJ L 1, 5.1.2010, p. 10.

⁽²⁾ OJ L 310, 9.11.2006, p. 15.

- (59) З метою уточнення умов, за яких держави-учасниці можуть установлювати вимоги до енергетичних характеристик за Директивою 2010/31/EU з дотриманням Директиви 2009/125/EC та заходів з її імплементації, слід відповідним чином змінити Директиву 2009/125/EC.
- (60) Оскільки задача цієї Директиви, а саме досягнення цілі Союзу щодо підвищення енергоефективності на 20% до 2020 року та прокладення шляху до подальшого покращення енергоефективності після 2020 року, не може бути належним чином виконана державами-членами без впровадження додаткових заходів з енергоефективності і може бути краще реалізована на рівні Союзу, то Союз може вживати заходів, згідно з принципом субсидіарності, викладеним у ст. 5 Договору про Європейський Союз. Згідно з принципом пропорційності, встановленим у цій статті, дана Директива не виходить за межі того, що необхідно для вирішення цієї задачі.
- (61) Для того, щоб забезпечити адаптацію до технічного прогресу та змін у розподілі енергетичних ресурсів, повноваження на прийняття актів згідно зі ст. 290 Договору про функціонування Європейського Союзу має бути делеговано Комісії стосовно аналізу гармонізованих еталонних значень ефективності, встановлених на основі Директиви 2004/8/EC, та стосовно значень, методів розрахунку, коефіцієнту первинної енергії, використовуваного за умовчанням, та вимог, наведених у додатках до цієї Директиви. Особливо важливо, щоб Комісія під час підготовчої роботи проводила належні консультації, зокрема на рівні експертів. Розробляючи та оформляючи делеговані акти, Комісія повинна забезпечити одночасну, своєчасну та належну передачу відповідних документів до Європейського Парламенту та Ради.
- (62) Для того, щоб забезпечити одноманітність умов для реалізації цієї Директиви, імплементаційні повноваження повинні бути покладені на Комісію. Ці повноваження слід здійснювати згідно з Регламентом (EU) № 182/2011 Європейського Парламенту та Ради від 16 лютого 2011 р., яким встановлені правила і загальні засади щодо механізмів контролю державами-членами здійснення Комісією імплементаційних повноважень⁽⁵⁾.

⁽³⁾ OJ L 285, 31.10.2009, p. 10.

⁽⁴⁾ OJ L 153, 18.6.2010, p. 1.

⁽⁵⁾ OJ L 55, 28.2.2011, p. 13.

- (63) Усі істотні положення Директив 2004/8/ЄС та 2006/32/ЄС слід скасувати, за винятком ст. 4(1)-(4) Директиви 2006/32/ЄС та Додатків I, III та IV до неї. Ці останні положення слід продовжувати застосовувати до закінчення терміну досягнення 9% цілі. Ст. 9(1) і (2) Директиви 2010/30/ЄУ, яка передбачає для держав-членів зобов'язання купувати тільки продукцію найвищого класу енергоефективності, слід вилучити.
- (64) Зобов'язання щодо перенесення цієї Директиви у національне законодавство слід обмежити тими положеннями, які становлять істотну зміну порівняно з Директивами 2004/8/ЄС та 2006/32/ЄС. Зобов'язання з транспонування незмінних положень впливає з цих директив.
- (65) Ця Директива діє без шкоди для зобов'язань держав-членів стосовно строків перенесення у національне законодавство і застосування Директив 2004/8/ЄС та 2006/32/ЄС.
- (66) Згідно зі Спільною політичною декларацією держав-членів і Комісії про пояснювальні документи від 28 вересня 2011 р., держави-учасниці зобов'язалися супроводжувати, в обґрунтованих випадках, повідомлення про свої заходи з перенесення Директиви одним або декількома документами, в яких роз'яснюється взаємозв'язок між компонентами директиви та відповідними частинами національних інструментів із перенесення. Стосовно цієї Директиви законодавець вважає передачу таких документів виправданою,

УХВАЛИЛИ ЦЮ ДИРЕКТИВУ:

ГЛАВА I

ПРЕДМЕТ ДИРЕКТИВИ, СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ, ВИЗНАЧЕННЯ ТА ЦІЛІ ЩОДО ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ

Стаття 1

Предмет і сфера застосування

1. Ця Директива встановлює загальні рамки для вжиття заходів щодо заохочення енергоефективності в Європейському Союзі з метою забезпечення досягнення поставленої ЄС стрижневої цілі – підвищення енергоефективності до 2020 року на 20% - та прокладення шляху для подальшого покращення енергоефективності у подальші роки.

У Директиві викладені правила, покликані усунути бар'єри на енергетичному ринку та подолати прояви неефективності ринку, що заважають забезпеченню ефективності постачання і споживання енергії. Крім того, передбачено встановлення орієнтовних національних цілей щодо енергоефективності на 2020 рік.

2. Вимоги, викладені в цій Директиві, є мінімальними й не повинні заважати будь-якій державі-члену застосовувати або впроваджувати суворіші заходи. Такі заходи повинні бути сумісними з законодавством Союзу. Якщо національне законодавство передбачає суворіші заходи, то відповідна держава-учасник доводить таке законодавство до відома Секретаріату Енергетичного Співтовариства.

Стаття 2

Визначення

Для цілей цієї Директиви застосовуються наступні визначення:

- (1) «енергія» - всі форми енергетичних продуктів, паливо, тепло, відновлювана енергія, електроенергія та будь-які інші форми енергії, визначені у ст. 2(d) Регламенту (ЄС) № 1099/2008 від 22 жовтня 2008 р. про статистику в галузі енергетики¹;
- (2) «первинне енергоспоживання» - валове внутрішнє споживання за винятком споживання не в енергетичних цілях;
- (3) «кінцеве енергоспоживання» - вся енергія, постачена до промисловості, транспорту, домогосподарств, сфери послуг і сільського господарства. Кінцеве енергоспоживання не включає постачання до сектору перетворення енергії та до самих галузей енергетики;
- (4) «енергоефективність» - співвідношення між роботою, послугами, товарами або енергією на виході та енергією на вході;
- (5) «енергозаощадження» - обсяг зекономленої енергії, визначений шляхом вимірювання та (або) оцінювання споживання до та після реалізації заходу з покращення енергоефективності, з одночасним врахуванням нормалізації зовнішніх умов, які впливають на споживання енергії;
- (6) «покращення енергоефективності» - підвищення ефективності енергоспоживання в результаті технологічних, поведінкових і (або) економічних змін;
- (7) «енергетична послуга» - матеріальна вигода, послуга або товар, що походить з комбінації енергії з енергоефективною технологією та (або) заходом, який може включати дії, обслуговування і контроль, необхідні для постачання послуги, що надається на підставі договору та за звичайних умов може підтвердити покращення енергоефективності або економію первинної енергії, які можуть бути перевірені та виміряні або оцінені;
- (8) «державні органи» - «замовники», згідно визначення у Директиві 2004/18/ЄС Європейського Парламенту і

Ради 31-го березня 2014р про координацію процедур присудження державних підрядів на виконання робіт, державних підрядів на постачання товарів та державних підрядів на надання послуг²;

(¹) OJ L 304, 14.11.2008, p. 1.

(²) OJ L 134, 30.4.2004, p. 114.

- (9) «центральный уряд» - усі органи управління, компетенція яких поширюється на всю територію держави-члена ЄС;
- (10) «загальна корисна площа приміщень» - площа приміщень будівлі або частини будівлі, де енергія використовується для забезпечення належного клімату в приміщеннях;
- (11) «система енергетичного менеджменту» - комплекс взаємопов'язаних або взаємодіючих елементів плану, в якому поставлено мету щодо енергоефективності та визначено стратегію її досягнення;
- (12) «європейський стандарт» - стандарт, прийнятий Європейським комітетом стандартизації, Європейським комітетом стандартизації рішень в електротехніці або Європейським інститутом стандартизації у галузі телекомунікацій та доступний для загального користування;
- (13) «міжнародний стандарт» - стандарт, прийнятий Міжнародною організацією із стандартизації та доступний для загального користування;
- (14) «зобов'язана сторона» - дистриб'ютор енергії або компанія роздрібною торгівлі енергією, зв'язаний (зв'язана) національними механізмами зобов'язань щодо енергоефективності, згаданими у ст. 7;
- (15) «довірена сторона» - юридична особа з повноваженнями, делегованими урядом або іншим державним органом, на розроблення, управління чи керування схемою фінансування від імені уряду або іншого державного органу;
- (16) «сторона - учасниця» - підприємство або державний орган, який добровільно узяв на себе зобов'язання досягти певних цілей, або на якого поширюється дія національного інструменту регуляторної політики;
- (17) «впроваджувальний державний орган» - орган, діяльність якого регулюється публічним правом і який відповідає за здійснення або моніторинг енергетичного чи вуглецевого оподаткування, фінансових схем та інструментів, фіскальних стимулів, стандартів і норм, схем енергетичного маркування, навчання і освіти;
- (18) «захід на впровадження програми» - регуляторний, фінансовий, фіскальний, добровільний або інформаційний інструмент, офіційно створений та впроваджений державою-учасником для сприяння, вимогами чи стимулами - тому, щоб учасники ринку надавали та купували енергетичні послуги, а також для вживали інших заходів із покращення енергоефективності;
- (19) «окрема дія» - дія, що веде до покращень енергоефективності, як можна перевірити, виміряти або оцінити, й що виконується в як частина заходів на впровадження програми;
- (20) «дистриб'ютор енергії» - фізична або юридична особа, включно з операторами розподільної системи, відповідальна за транспортування енергії з метою її постачання кінцевим споживачам і розподільним станціям, які продають енергію кінцевим споживачам;
- (21) «оператор розподільної системи» - «оператор розподільної системи» згідно з визначенням даним у Директиві 2009/72/ЄС та Директиві 2009/73/ЄС відповідно, яке також доповнено та адаптовано в рішенні Ради Міністрів 2011/02/МС-ЄнС;
- (22) «компанія роздрібною торгівлі енергією» - фізична або юридична особа, яка продає енергію кінцевим споживачам;
- (23) «кінцевий споживач» - фізична або юридична особа, яка купує енергію для власного кінцевого споживання;
- (24) «надавач енергетичних послуг» - фізична або юридична особа, яка надає енергетичні послуги або впроваджує інші заходи з покращення енергоефективності на об'єкті або у приміщенні кінцевого споживача;
- (25) «енергетичний аудит» означає систематичну процедуру, що проводиться з метою отримання належного розуміння стану існуючого профілю з енергоспоживання будівлі чи групи будівель, промислового або комерційного об'єкту чи установки або у приватній чи державній установі шляхом визначення та кількісної оцінки економічно доцільних можливостей енергозаощадження, а також подання звіту про висновки;
- (26) «малі та середні підприємства» або «МСП» - підприємства, визначені у Розділі I Додатку до Рекомендації Комісії 2003/361/ЄС від 6 травня 2003 г. щодо визначення мікро-, малих і середніх підприємств¹; категорія мікро-, малих і середніх

- підприємств складається з підприємств із чисельністю працюючих менше 250 осіб, річним оборотом не більше 50 млн. євро та (або) щорічним загальним балансом не більше 43 млн. євро;
- (27) «енергосервісний договір» - контрактна угода між бенефіціаром та надавачем енергетичних послуг з покращення енергоефективності, що піддається перевірці та контролю впродовж усього терміну дії договору, де інвестиції у такі заходи (робота, товари або послуга) оплачуються відповідно до погодженого в договорі рівня покращення енергоефективності або до іншого погодженого критерію забезпечення енергоефективності, такого як економія фінансових коштів;
- (28) «розумна система обліку» або «інтелектуальна система обліку» - електронна система, що може вимірювати енергоспоживання, надаючи більший обсяг інформації, ніж традиційний лічильник, та передавати й приймати дані за допомогою певної форми електронного зв'язку;
- (29) «оператор системи передачі» - «оператор системи передачі» згідно з визначенням відповідно у Директиві 2009/72/ЄС та Директиві 2009/73/ЄС яке також доповнено та адаптовано в рішенні Ради Міністрів 2011/02/МС-ЄнС;
- (30) «когенерація» - виробництво в одному процесі теплової енергії та електричної або механічної енергії;
- (31) «економічно виправданий попит» - попит, що не перевищує потреби у теплі або охолодженні, який в іншому разі був би задоволений на ринкових умовах процесами енерговиробництва, іншими ніж когенерація;

(¹) OJ L 124, 20.5.2003, p. 36.

- (32) «корисне тепло» - тепло, вироблене у процесі когенерації для задоволення економічно виправданого попиту на тепло чи охолодження;
- (33) «електроенергія, отримана в процесі когенерації» - електроенергія, вироблена у процесі, пов'язаному з виробництвом корисного тепла, і розрахована згідно з методом, сформульованим у Додатку I;
- (34) «високоєфективна когенерація» - когенерація, що відповідає критеріям, зазначеним у Додатку II;
- (35) «загальна ефективність» - сукупність річного обсягу виробництва електричної та механічної енергії й виходу корисного тепла, поділена на кількість палива, використаного для процесу когенерації, й валовий обсяг виробництва електричної та механічної енергії;
- (36) «співвідношення потужності до тепла» - співвідношення виробленої в процесі когенерації електроенергії до корисного тепла при роботі у повному режимі когенерації з використанням експлуатаційних показників певної установки;
- (37) «когенераційна установка» - установка, здатна працювати в режимі когенерації;
- (38) «мала когенераційна установка» - когенераційна установка з установленою потужністю менше 1 МВт_e;
- (39) «мікро - когенераційна установка» - когенераційна установка з максимальною потужністю менше 50 кВт_e;
- (40) «щільність забудови» - співвідношення площі будівлі до площі земельної ділянки на даній території;
- (41) «ефективне центральне тепlopостачання і охолодження» - система центрального тепlopостачання або охолодження, що використовує мінімум 50% відновлюваної енергії, 50% скидного тепла, 75% тепла з когенерації або 50% сукупності такої енергії та тепла;
- (42) «ефективне тепlopостачання і охолодження» - варіант тепlopостачання і охолодження, який порівняно з базовим сценарієм, що відображає звичайний хід діяльності, помітно зменшує обсяг первинної енергії, потрібної для постачання однієї одиниці доставленої енергії у межах відповідної системи в економічно доцільний спосіб, що підтверджено аналізом вигід і витрат, згаданим у цій Директиві, з урахуванням енергії, потрібної для видобування, перетворення, транспортування та розподілу;
- (43) «ефективне індивідуальне тепlopостачання і охолодження» - варіант індивідуального тепlopостачання і охолодження, який порівняно з ефективним центральним тепlopостачанням і охолодженням помітно зменшує обсяг невідновлюваної первинної енергії, потрібної для постачання однієї одиниці переданої енергії у межах відповідної системи, або потребує такого самого обсягу невідновлюваної первинної енергії, але з меншою вартістю, з урахуванням енергії, потрібної для видобування, перетворення, транспортування та розподілу;
- (44) «істотне оновлення» - оновлювальний ремонт, вартість якого перевищує 50% капітальних витрат на нову порівнянну установку;
- (45) «агрегатор» - надавач послуг на вимогу, який об'єднує декілька короткочасних споживчих навантажень для продажу або аукціону на організованих енергетичних ринках.

Стаття 3

Цілі з енергоефективності

1. Кожна держава-Учасник встановлює орієнтовну національну ціль з енергоефективності, основу на первинному або кінцевому енергоспоживанні, первинному або кінцевому енергозаощадженні або енергоемності. Держави-учасниці доводять ці цілі до відома Секретаріату Енергетичного Співтовариства згідно зі ст. 24(1) та Частиною I Додатку XIV. При цьому вони також виражають ці цілі у вигляді абсолютного рівня первинного енергоспоживання та кінцевого енергоспоживання у 2020 р. і пояснюють, як і на основі яких даних цей рівень розрахований.

Встановлюючи ці цілі, держави-учасниці враховують:

- (a) що енергоспоживання в Енергетичному Співтоваристві у 2020 р. повинно становити не більше 187 млн. тне первинної енергії або не більше 133 млн. тне кінцевої енергії;
- (b) заходи, передбачені у цій Директиві;
- (c) заходи, визначені для досягнення національних цілей з енергозаощадження, прийнятих згідно зі ст. 4(1) Директиви 2006/32/ЕС як визначено та доповнено рішенням Ради Міністрів 2009/05/МС-ЕпС; а також
- (d) інші заходи з заохочення енергоефективності у державах-учасниках і на рівні Енергетичного Співтовариства.

Стаття 4

Встановлюючи ці цілі, держави-учасниці можуть також враховувати національні обставини, що впливають на первинне енергоспоживання, такі як:

- (a) залишок економічно ефективного потенціалу енергозаощадження;
- (b) динаміка та прогнози ВВП;
- (c) зміни обсягів імпорту та експорту енергії;
- (d) розвиток усіх джерел відновлюваної енергії, атомної енергії, вловлювання та зберігання вуглецю;
- (e) заходи, вжиті раніше.

2. До 30 червня 2018 р. Секретаріат Енергетичного Співтовариства оцінить досягнутий прогрес, а також те, чи може Співтовариство досягти у 2020 р. енергоспоживання не більше 187 млн. тне первинної енергії або не більше 133 млн. т кінцевої енергії.

3. Проводячи оцінку, зазначену в п. 2, Комісія:

- (a) розраховує суму національних орієнтовних цілей з енергоефективності, повідомлені державами-учасниками;
- (b) оцінює, чи можна вважати суму цих цілей достовірним орієнтиром щодо того, чи просувається Співтовариство у цілому за планом, враховуючи розгляд першого річного звіту за ст. 24(1) і аналіз Національних планів дій з енергоефективності за ст.24(2);
- (c) враховує додатковий аналіз на основі:
 - (i) оцінки прогресу в енергоспоживанні, а також в енергоспоживанні відносно до економічної активності, на рівні Енергетичного Співтовариства, зокрема прогресу в ефективності енергопостачання в державах-учасниках, які побудували свої національні орієнтовні цілі на кінцевому енергоспоживанні або кінцевій економії енергії, у тому числі прогрес завдяки дотриманню цими державами-членами Глави III цієї Директиви;
 - (ii) результатів моделювання порівняно з майбутніми тенденціями енергоспоживання на рівні Енергетичного Співтовариства;
- (d) порівнює результати, отримані за пп. (a)-(c), з обсягом енергоспоживання, енергоспоживання визначеним не більше 187 млн. тне первинної енергії і/або не більше 133 млн. тне кінцевої енергії до 2020 р.

ГЛАВА II

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЕНЕРГОСПОЖИВАННЯ

Ремонт будівель

Держави-учасниці приймають довгострокову стратегію залучення інвестицій у модернізацію національного фонду житлових і комерційних будівель, як державних, так і приватних. Ця стратегія охоплює:

- (a) огляд національного фонду будівель на основі відповідної статистичної вибірки;
- (b) визначення економічно виправданих підходів до ремонтів залежно від типу будівлі та кліматичної зони;
- (c) програми та заходи стимулювання економічно виправданої глибокої модернізації будівель, включно поетапною глибокою модернізацією;
- (d) довгострокову перспективу для спрямування інвестиційних рішень осіб, будівельної промисловості та фінансових установ;
- (e) оцінку очікуваного обсягу береження енергії та більш масштабних вигід що спирається на фактичні дані.

Перший варіант стратегії буде опублікований до 30 квітня 2017 р. Стратегія оновлюватиметься кожні три роки та подаватиметься Секретаріату Енергетичного Співтовариства в рамках Національних планів дій з енергоефективності.

Стаття 5

Роль громадських будівель як зразка

Без шкоди для ст. 7 Директиви 2010/31/EU кожна держава-учасник забезпечує, щоб починаючи з 1 січня 2017 р. 1% загальної площі приміщень опалюваних і (або) охолоджуваних будівель, що належать її центральному урядові та займається ним, щороку ремонтувалася задля виконання принаймні мінімальних вимог до енергоефективності, що їх ця держава встановила відповідно до ст. 4 Директиви 2010/31/EU з доповненнями та уточненнями внесеними рішенням Ради Міністрів 2010/02/MC-EnC.

Зазначений 1% розраховується від загальної площі приміщень будівель загальною корисною площею більше 500 м², що належать центральному урядові цієї держави та займаються ним станом на 1 січня кожного року, які не відповідають національним мінімальним вимогам щодо енергоефективності, встановленим на виконання ст. 4 Директиви 2010/31/EU з доповненнями та уточненнями внесеними рішенням Ради Міністрів 2010/02/MC-EnC. Зазначена межа зменшується до 250 м² починаючи з 1го січня 2019 р.

Якщо держава-учасник вимагає, щоб обов'язок із ремонту щороку 1% загальної площі приміщень поширювався на площу приміщень, що належать і зайняті адміністративними органами нижчого рівня, ніж центральний уряд, то цей 1% розраховується від загальної площі приміщень будівель загальною корисною площею більше 500 м², а починаючи з 1 січня 2019 р. – більше 250 м², що належать і зайняті центральним урядом і цими адміністративними органами відповідної держави-члена, які станом на 1-е січня поточного року не відповідають національним мінімальним вимогам щодо енергоефективності, встановленим на виконання ст. 4 Директиви 2010/31/EU з доповненнями та уточненнями внесеними рішенням Ради Міністрів 2010/02/MC-EnC.

Здійснюючи заходи з комплексної модернізації будівель центрального уряду згідно з першим підпунктом, держави-учасниці можуть розглядати будівлю як ціле, що включає огорожуючу конструкцію будівлі, обладнання, експлуатацію та технічне обслуговування.

Держави-учасниці повинні встановити пріоритет модернізації будівель центрального уряду з найгіршими показниками енергоспоживання якщо це є економічно доцільним і технічно здійсненним.

1. Держави-учасниці можуть вирішити не встановлювати чи не застосовувати вимоги, згадані у п. 1, до наступних категорій будівель:

- (a) будівлі, офіційно захищені як частина охоронюваного середовища або через їхню особливу архітектурну чи історичну цінність, якщо доведення їх до певних мінімальних вимог з енергетичних характеристик неприйнятне, оскільки значно змінить їхній характер або зовнішній вигляд;
- (b) будівлі, що належать збройним силам або центральному уряду та слугують цілям національної оборони, крім окремих житлових комплексів або офісних будівель збройних сил та іншого персоналу, найнятого органами національної оборони;
- (c) будівлі, що використовуються як культові споруди й для релігійної діяльності.

2. Якщо держава-учасник ремонтує більше 1% загальної площі приміщень будівель центрального уряду за даний рік, вона може зарахувати надлишок у загальний обсяг ремонту за будь-який з трьох попередніх або наступних років.

3. Держави-учасниці можуть зараховувати в річному обсязі ремонту будівель центрального уряду нові будівлі, що зайняті та належать центральному уряду як заміна конкретних будівель центрального уряду, зруйнованих за один із двох попередніх років, або будівель, які були продані, зруйновані або виведені з експлуатації за будь-який з двох попередніх років через більш інтенсивну експлуатацію інших будівель.

4. У цілях п. 1 держави-учасниці до 1 січня 2017 р. складають і надають вільний доступ до інвентарного опису опалюваних і (або) охолоджуваних будівель центрального уряду загальною корисною площею більше 500 м², а з 1 січня 2019 р. – більше 250 м², за винятком будівель, звільнених від цієї вимоги на підставі п. 2, та оприлюднюють результати інвентаризації. Опис містить наступні дані:

- 1) площу приміщень у м²;
- 2) показники енергетичних характеристик кожної будівлі або відповідні дані про енергоспоживання.

5. Без шкоди для ст. 7 Директиви 2010/31/EU, доповненої та уточненої в рішенні Ради Міністрів 2010/02/MC-EnC, держави-учасниці можуть обирати альтернативний підхід до реалізації пп. 1-5 цієї статті, за яким вони вживають інших економічно доцільних заходів, включно з глибокою модернізацією і заходів зі зміни поведінки мешканців, щоб до 2020 р. досягти обсягу економії енергії у відповідних будівлях, які належать центральному уряду та використовуються ним, що як мінімум еквівалентний обсягу, що вимагається у п. 1, з щорічним звітуванням.

Для цілей альтернативного підходу держави-учасниці можуть оцінити обсяг економії енергії, що був би отриманий на основі пп. 1-4, застосовуючи відповідні типові значення енергоспоживання еталонних будівель центрального уряду до та після ремонту, а також враховуючи їх корисну площу. Категорії еталонних будівель центрального уряду мають бути типовими для фонду таких будівель.

Держави-учасниці, що обрали альтернативний підхід, повідомляють Секретаріат Енергетичного Співтовариства до 1 січня 2017 р. про альтернативні заходи, яких вони планують вжити, зазначивши, як саме вони досягнуть еквівалентного покращення енергетичних характеристик будівель, що належать центральному уряду.

7. Держави-учасниці заохочують державні органи, зокрема регіонального та місцевого рівня, та соціальні житлові органи, діяльність яких регулюється публічним правом, з належним урахуванням їхньої компетенції та адміністративної структури, до:

- (a) прийняття плану з енергоефективності, окремого або в рамках ширшого плану заходів із пом'якшення наслідків зміни клімату або охорони навколишнього середовища, що містить конкретні цілі та заходи з енергозаощадження та енергоефективності, з метою слідування зразковій ролі будівель центрального уряду, описаної у пп. 1, 5 і 6;
- (b) впровадження системи енергетичного менеджменту, зокрема енергетичних аудитів, у рамках реалізації їхнього плану;
- (c) використання, де доречно, енергосервісних компаній та енергосервісних договорів для фінансування ремонту та виконання планів підтримання або покращення енергетичних характеристик на довгостроковій основі.

**Здійснення закупівель
державними органами**

1. Держави-учасниці забезпечують, щоб центральні уряди купували тільки товари, послуги та будівлі з високим рівнем енергетичних характеристик, наскільки це відповідає вимогам щодо економічної ефективності, економічної здійсненності, підвищеної сталості, технічної придатності та достатньої конкуренції, згідним у Додатку III.

Зобов'язання, викладене у першому абзаці, поширюється на договори про закупівлю товарів, послуг і будівель державними органами, за умови, що вартість таких договорів дорівнює або перевищує межі, визначені національним законодавством країн-учасниць. Кожна з країн-учасниць повинна надати інформацію про ці встановлені межі Секретаріату Енергетичного Співтовариства до 15 жовтня 2017р.

2. Зобов'язання, наведене у п. 1, поширюється на договори збройних сил тільки тією мірою, в якій його застосування не протирічить характеру і головній меті діяльності збройних сил.

3. Держави-учасниці заохочують державні органи, зокрема регіонального і місцевого рівнів, з належним урахуванням їхньої компетенції та адміністративної структури, використовувати добрий приклад їхніх центральних урядів щодо закупівлі тільки товарів, послуг і будівель із високим рівнем енергоефективності. Держави-учасниці заохочують державні органи при проведенні тендерів на договори на надання послуг із значною енергетичною складовою, оцінювати можливість укладення довгострокових енергосервісних договорів які забезпечують довгострокове енергозаощадження.

4. Без шкоди для п. 1, купуючи пакет продуктів, охоплений у цілому делегованим актом, прийнятим за Директивою 2010/30/EU, держави-учасниці можуть зажадати, щоб сукупна енергоефективність мала пріоритет над енергоефективністю окремих виробів у цьому комплекті, шляхом купівлі комплексу виробів, який відповідає критерію належності до найвищого класу енергоефективності.

Стаття 7

Схеми зобов'язань з енергоефективності

1. Кожна держава-учасник створює власну схему зобов'язань з енергоефективності. Ця схема забезпечує, щоб дистриб'ютори енергії та (або) компанії роздрібною торгівлі енергією, визначені як зобов'язані сторони за п. 4, працюючі на території кожної держави-учасника, до 31 грудня 2020 р. досягли цілі щодо сукупного енергозаощадження у кінцевому споживанні, без шкоди для п. 2.

Ця ціль є як мінімум еквівалентною досягненню щороку з 1 січня 2017 р. до 31 грудня 2020 р. нової економії у розмірі 0,7% річної суми продажів енергії кінцевим споживачам усіх дистриб'юторів енергії або всіх компаній роздрібною торгівлі енергією за обсягом, з усередненням за останній трирічний період до 1 січня 2016 р. Сума продажу енергії за обсягом, використаної у транспорті, може частково або повністю виключатися з цього розрахунку.

Держави-учасниці вирішують, як розрахунковий об'єм нової економії, згаданий у другому абзаці, має розподілятися по зазначеному періоду.

2. З урахуванням п. 3 кожна держава-учасник може:
- (a) провести розрахунок, якого вимагає другий абзац п. 1, з використанням значень 0,5% у 2017 та 2018 рр.; 0,7% у 2019 та 2020 рр.;
 - (b) дозволити зарахувати економію енергії, досягнутої в сферах перетворення, розподілу та передачі енергії, включаючи інфраструктуру ефективного централізованого теплопостачання і охолодження, в результаті виконання вимог, викладених у ст.ст. 14(4), 14(5)b, 15(1-6) та 15(9), до обсягу економії енергії, згаданої в п. 1;
 - (c) зарахувати економію енергії в результаті окремих нових заходів, здійснених з 31 грудня 2008 р., які продовжують мати вплив у 2020 р. і які можна виміряти та перевірити, до обсягу економії енергії, згаданої у п. 1.

3. Застосування п. 2 не має призводити до зменшення обсягу економії енергії, згаданого у п. 1, більш ніж на 25%. Держави-учасниці, що використовують п. 2, повинні повідомити про це Секретаріат Енергетичного співтовариства до 15 жовтня 2017 р., зазначаючи елементи з п. 2, які застосовуватимуться, та наводячи розрахунок, що демонструє їхній вплив на обсяг економії енергії, згаданий у п. 1.

4. Без шкоди для розрахунку економії енергії для цієї цілі згідно з другим абзацом п. 1 кожна держава-учасник у цілях першого абзацу п. 1 призначає, на основі об'єктивних і недискримінаційних критеріїв, зобов'язаних осіб з-поміж дистриб'юторів енергії і (або) компаній роздрібною торгівлі енергією, які діють на її території, та може включити дистриб'юторів транспортного палива або компанії роздрібною торгівлі транспортним паливом, які діють на її території. Обсяг економії енергії, необхідний для виконання зобов'язання, досягається зобов'язаними сторонами з-поміж кінцевих споживачів, призначених відповідним чином державою-членом, незалежно від розрахунку, проведеного згідно з п.1, або, якщо це вирішать держава-учасниці, за допомогою сертифікованої економії, отриманої від інших сторін згідно з пп. (b) п. 7.

5. Держави-учасниці виражають обсяг економії енергії, необхідний від кожної зобов'язаної сторони, через кінцеве або первинне енергоспоживання. Метод, обраний для вираження потрібного обсягу економії енергії, також застосовується для розрахунку економії, заявленої зобов'язаними сторонами. При цьому застосовуються коефіцієнти переведення, зазначені у Додатку IV.

(¹) OJ L 216, 20.8.2009, p. 76.

6. Держави-учасниці забезпечують, щоб економія, що впливає з пп. 1, 2 та 9 цієї статті та ст. 20(6), розраховувалася згідно з пп. (1) та (2) Додатку V. Вони впроваджують системи вимірювання, контролю та перевірки, за якими перевіряється як мінімум статистично значуща частка і репрезентативна вибірка заходів з покращення енергоефективності, впроваджених зобов'язаними сторонами. Це вимірювання, контроль і перевірка проводяться незалежно від зобов'язаних сторін.

7. У рамках схеми зобов'язань з енергоефективності держави-учасниці можуть:

- (a) включати вимоги з соціальною метою у зобов'язання з економії енергії, що їх вони встановлюють, зокрема передбачивши, що частка заходів з енергоефективності повинна впроваджуватися на пріоритетній основі у домогосподарствах, які потерпають від енергетичної бідності, або у соціальному житті;
- (b) дозволяти зобов'язаним сторонам зараховувати в їхнє зобов'язання сертифіковану економію енергії, досягнуту надавачами енергетичних послуг або іншими третіми сторонами, зокрема коли зобов'язані сторони заохочують заходи через інші затверджені державою органи або через органи державної влади, які можуть або не можуть передбачати формальні партнерські відносини та можуть застосовуватися спільно з іншими джерелами фінансування. Якщо держави-учасниці це дозволяють, то вони повинні забезпечити наявність процесу затвердження, чіткого, прозорого і відкритого для всіх учасників ринку, який спрямований на зведення до мінімуму витрат на сертифікацію;
- (c) дозволяти зобов'язаним сторонам зараховувати економію, отриману в даному році, так, якби вона отримана в будь-якому з чотирьох попередніх або трьох наступних років.

8. Раз на рік держави-учасниці оприлюднюють дані про економію енергії, досягнуту кожною зобов'язаною стороною або кожною підкатегорією зобов'язаної сторони, а також про сумарну економію за діючою схемою.

Держави-учасниці забезпечують, щоб зобов'язані сторони надавали на запит:

- (a) зведену статистичну інформацію про своїх кінцевих споживачів (з зазначенням істотних змін до раніше поданої інформації);
- (b) поточну інформацію про споживання кінцевими споживачами, включаючи, де доречно, характеристики навантаження, сегментацію споживачів та їхнє географічне розташування, зі збереженням при цьому цілісності та конфіденційності приватної або комерційно чутливої інформації про дотримання відповідного законодавства Союзу.

Такий запит подається не більше одного разу на рік.

9. Як альтернатива створенню схеми зобов'язань з енергоефективності за п. 1, держави-учасниці можуть уживати інших політичних заходів для досягнення енергозаощадження серед кінцевих споживачів, за умови, що ці політичні заходи відповідають критеріям, установленим у пп. 10 і 11. Річний обсяг нової економії енергії, досягнутий завдяки такому підходу, повинен бути еквівалентним обсягові нової економії енергії, потрібної за пп. 1, 2 і 3. За умови збереження еквівалентності держави-учасниці можуть поєднувати схеми зобов'язань з альтернативними політичними заходами, зокрема з національними програмами з енергоефективності.

Політичні заходи, зазначені у першому абзаці, можуть включати, без обмежень, наступні політичні заходи або їх поєднання:

- (a) податки на енергію або на викиди CO₂, результатом яких є скорочення кінцевого енергоспоживання;
- (b) схеми та інструменти фінансування або фіскальні стимули, які ведуть до застосування енергоефективних технологій або методів і результатом яких є скорочення кінцевого енергоспоживання;
- (c) нормативні акти або добровільні угоди, які ведуть до застосування енергоефективних технологій або методів і результатом яких є скорочення кінцевого енергоспоживання;
- (d) стандарти та норми, спрямовані на покращення енергоефективності товарів і послуг, у т.ч. будівель та транспортних засобів, за винятком випадків, коли вони є обов'язковими та застосовними у державах-членах за законодавством Союзу;
- (e) схеми енергетичного маркування, за винятком тих, що є обов'язковими та застосовними у державах-членах за законодавством Союзу;
- (f) навчання і підготовка кадрів, зокрема консультаційні програми в галузі енергетики, які ведуть до застосування енергоефективних технологій або методів і результатом яких є скорочення кінцевого енергоспоживання.

Держави-учасниці повідомляють Секретаріат Енергетичного Співтовариства до 15 березня 2017 р. про заходи, які вони планують прийняти в цілях першого абзацу і ст. 20(6), на засадах, передбачених у п. 4 Додатку V, зазначивши, як саме вони досягнуть потрібного обсягу економії. У випадку політичних заходів, зазначених у другому абзаці та ст. 20(6), у цьому повідомленні слід указати, як задовольняються критерії, встановлені у п. 10. У випадку інших політичних заходів, ніж ті, що зазначені у другому

абзаці або у ст. 20(6), держави-учасниці пояснюють, як саме забезпечується еквівалентний рівень економії, моніторингу та перевірки. Секретаріат Енергетичного Співтовариства може надати пропозиції щодо внесення змін упродовж трьох місяців після отримання вищезгаданого повідомлення.

10. Без шкоди для п. 11 критерії для заходів, здійснюваних відповідно до другого абзацу п. 9 та ст. 20(6), є наступними:

- (a) визначено відповідальність кожної довіреної сторони, сторони-учасниці або державного органу-виконавця, залежно від обставин;
- (b) економія енергії, що має бути досягнута, визначена у прозорий спосіб;
- (c) обсяг економії енергії, що вимагається вимагає в межах заходу або який має бути досягнутий завдяки йому, виражений або у кінцевому, або у первинному енергоспоживанні з використанням коефіцієнту перетворення, зазначеного у Додатку IV;
- (d) економія енергії розраховується за допомогою методів і принципів, наведених у пп. (1) і (2) Додатку V;
- (e) економія енергії розраховується за допомогою методів і принципів, наведених у п. (3) Додатку V;
- (f) річний звіт про досягнуту економію енергії подається сторонами-учасницями, якщо це практично можливо, та оприлюднюється;
- (g) забезпечується моніторинг результатів і передбачаються відповідні заходи, якщо прогрес не задовільний;
- (h) запроваджена система контролю, яка передбачає також незалежну перевірку статистично значної частки заходів із покращення енергоефективності;
- (i) щорічно публікуються дані про річну тенденцію енергозаощадження.

11. Держави-учасниці забезпечують, щоб податки, зазначені у п. (a) другого абзацу п. 9, відповідали критеріям, наведеним у пп. (a), (b), (c), (d), (f), (h) та (j) п. 10.

Держави-учасниці забезпечують, щоб нормативні акти та добровільні угоди, згадані у п. (c) другого абзацу п. 9, відповідали критеріям, наведеним у пп. (a), (b), (c), (d), (e), (g), (h), (i) та (j) п. 10.

Держави-учасниці забезпечують, щоб інші політичні заходи, згадані у другому абзаці п. 9, та Національні фонди енергоефективності, згадані у ст. 20(6), відповідали критеріям, наведеним у пп. (a), (b), (c), (d), (e), (h), (i) та (j) п. 10.

12. Держави-учасниці забезпечують, що у випадку, коли результати політичних заходів або окремих дій частково співпадають, подвійний підрахунок не здійснюється.

Стаття 8

Енергетичні аудити та системи енергетичного менеджменту

1. Держави-учасниці заохочують доступність для всіх кінцевих споживачів високоякісних енергетичних аудитів, які є економічно окупними та:

- (a) проводяться у незалежний спосіб кваліфікованими та (або) акредитованими експертами згідно з кваліфікаційними критеріями; або
- (b) реалізуються і контролюються незалежними органами за національним законодавством.

Енергетичні аудити, згадані у першому абзаці, можуть проводитися власними фахівцями або енергетичними аудиторами, за умови, що відповідна держава-учасник впровадила систему забезпечення та перевірки їхньої якості, зокрема, якщо доцільно, щорічно згідно випадкової вибірки принаймні статистично значної частки всіх енергетичних аудитів, проведених ними.

З метою гарантування високої якості енергетичних аудитів та систем енергетичного менеджменту держави-учасниці встановлюють прозорі та недискримінаційні мінімальні критерії енергетичних аудитів на основі Додатку VI.

Енергетичні аудити не повинні включати положень, що запобігають передачі висновків за результатами аудиту будь-якому кваліфікованому/акредитованому надавачеві енергетичних послуг, за умови відсутності заперечень із боку споживача.

2. Держави-учасниці розробляють програми заохочення МСП до проведення енергетичних аудитів та наступної реалізації рекомендацій за результатами цих аудитів.

На основі прозорих і недискримінаційних критеріїв та без шкоди для законодавства Союзу про державну допомогу держави-учасниці можуть створювати схеми підтримки МСП, у т.ч. у випадку, якщо вони уклали добровільні угоди, для покриття витрат на енергетичний аудит і на реалізацію економічно високоокупних заходів на підставі рекомендацій енергетичних аудитів, на впровадження цих запропонованих заходів

Держави-учасниці доводять до відома МСП, зокрема через їхні відповідні представницькі посередницькі організації, конкретні приклади того, як системи енергетичного менеджменту можуть допомагати їм у їхній діяльності. Секретаріат Енергетичного Співтовариства допомагає державам-членам шляхом

надання підтримки в обміні передовою практикою в цій сфері.

3. Держави-учасниці також розробляють програми підвищення інформованості домогосподарств про вигоди таких аудитів через відповідні дорадчі служби.

Держави-учасниці заохочують проведення навчальних програм для підвищення кваліфікації енергетичних аудиторів задля сприяння наявності достатньої кількості фахівців.

4. Держави-учасниці забезпечують, щоб підприємства, які не є МСП, підлягали енергетичному аудиту, що проводиться у незалежно та економічно окупним чином кваліфікованими та (або) акредитованими фахівцями або реалізуються та контролюються незалежними органами за національним законодавством, до 5 листопада 2018 р. і як мінімум кожні чотири роки починаючи з дати попереднього енергетичного аудиту.

5. Енергетичні аудити вважаються такими, що задовольняють вимогам п. 4, якщо вони проводяться незалежно, на основі мінімальних критеріїв, наведених у Додатку VI, та за добровільними угодами, укладеними між організаціями зацікавлених осіб і призначеним органом, і контролюються відповідною державою-членом або іншими органами, яким компетентні органи делегували відповідні повноваження, або Секретаріатом Енергетичного Співтовариства.

Доступ учасників ринку, які надають енергетичні послуги, забезпечується на основі прозорих та недискримінаційних критеріїв.

6. Підприємства, які не є МСП і які впроваджують систему енергетичного або екологічного менеджменту – сертифіковану незалежним органом згідно з відповідними європейськими або міжнародними стандартами – звільняються від вимог п. 4, за умови, що держави-учасниці забезпечують, щоб відповідна система менеджменту включала енергетичний аудит на основі мінімальних критеріїв, наведених у Додатку VI.

7. Енергетичні аудити можуть проводитися окремо або в рамках ширшого екологічного аудиту. Держави-учасниці можуть вимагати, щоб компонентом енергетичного аудиту була оцінка техніко-економічної здійсненності підключення до існуючої або запланованої мережі центрального тепlopостачання або охолодження.

Без шкоди для законодавства про державну допомогу держави-учасниці можуть запроваджувати схеми стимулювання та підтримки для виконання рекомендацій за результатами енергетичних аудитів і аналогічних заходів.

Стаття 9

Облік

1. Держави-учасниці забезпечують, щоб, наскільки це технічно можливо, фінансово доцільно та сумірно в плані потенційної економії енергії, кінцеві споживачі електроенергії, природного газу, послуг центрального тепlopостачання, центрального охолодження та гарячої води для побутових потреб забезпечувалися, за конкурентно оціненими індивідуальними лічильниками, які точно відображають фактичне енергоспоживання кінцевого споживача й надають інформацію про фактичний час споживання.

Такий індивідуальний лічильник за конкурентно вибраною ціною завжди повинен встановлюватися у наступних випадках:

- (a) під час заміни існуючого лічильника, якщо це не є технічно неможливим або економічно неефективним порівняно з потенційною економією в довгостроковій перспективі;
- (b) коли проводиться підключення у новому будинку

або будинок піддається значному ремонту, згідно з визначення у Директиві 2010/31/EU, як доповнено та відкореговано рішенням Ради Міністрів 2010/02/MC-EnC.

2. У випадках, коли держави-учасниці впроваджують розумні системи обліку та встановлюють розумні лічильники природного газу та (або) електроенергії згідно з Директивами 2009/72/EC та 2009/73/EC, як доповнено та відкореговано рішенням Ради Міністрів 2011/02/MC-EnC

(a) вони забезпечують, щоб системи обліку надавали кінцевим споживачам інформацію про фактичний час користування, а цілі енергоефективності та вигоди для кінцевих споживачів повністю враховувалися при встановленні мінімальних функціональних можливостей лічильників і зобов'язань, що накладаються на учасників ринку;

(b) вони забезпечують безпеку розумних лічильників і передачі даних, а також таємність кінцевих споживачів у відповідності з законодавством Союзу про захист особових даних.

(c) у випадку електроенергії, на запит кінцевого споживача вони зобов'язують експлуатантів лічильників забезпечити встановлення лічильника (лічильників) що може (можуть) обліковувати електроенергію, подану в енергомережу з приміщень кінцевого споживача;

(d) вони забезпечують, щоб у разі вимоги кінцевих споживачів облікові дані про постачання та відбір електроенергії надавалися їм або третій особі, що діє від імені кінцевого споживача, у легкозрозумілій формі, за допомогою якої вони можуть порівнювати умови угод шляхом зіставлення;

(e) вони вимагають, щоб споживачам, під час установаження розумних лічильників, надавалася інформація щодо потенціалу управління зчитуванням показників та надавалися відповідні рекомендації щодо моніторингу енергоспоживання.

3. Якщо тепло і холод або гаряча вода подаються у будинок з районної мережі тепlopостачання або з центрального джерела, що обслуговує багато будинків, то на теплообміннику чи в місці постачання, встановлюється лічильник тепла або гарячої води

У багатоквартирних і багатоцільових будинках із автономним джерелом тепlopостачання/охолодження або з постачанням від централізованої мережі тепlopостачання чи від центрального джерела, що обслуговує багато будинків, індивідуальні лічильники споживання також мають бути встановлені до 30 листопада 2019 р. для вимірювання споживання тепла, холоду або гарячої води кожною одиницею, де це є технічно здійсненним і економічно окупним. Якщо використання індивідуальних лічильників не є технічно здійсненним або економічно окупним для вимірювання кількості тепла, то споживання тепла слід вимірювати за

допомогою індивідуальних подільників спожитого тепла, встановлених на кожному радіаторі, за винятком випадків, коли відповідна держава-учасник покаже, що встановлення таких пристроїв не буде

Якщо багатоквартирні будинки постачаються від системи центрального тепlopостачання або охолодження або у випадках, де переважають автономні загальнобудинкові системи тепlopостачання або охолодження, держави-учасниці можуть вводити прозорі правила розподілу витрат на споживання тепла або гарячої води в таких будинках, щоб забезпечити прозорість і точність обліку індивідуального споживання. Де доречно, такі правила включають вказівки щодо способу розподілу витрат на тепло і (або) гарячу воду, що використовується наступним чином:

- (a) гаряча вода для побутових потреб;
- (b) тепло, випромінюване будинковими мережами та в на опалювання місць спільного користування (там, де сходи та коридори обладнані радіаторами);
- (c) для опалення в квартирах.

Стаття 10

Інформація для формування рахунків

1. Якщо у кінцевих споживачів немає розумних лічильників, як згадано у Директивах 2009/72/ЄС та 2009/73/ЄС, та доповнено та відкореговано рішенням Ради Міністрів 2011/02/МС-ЄнС, то держави-учасниці до 30 листопада 2017р. забезпечують, щоб інформація для формування рахунків була точною та ґрунтувалася на фактичному споживанні згідно з п. 1.1 Додатку VII для всіх секторів, на які поширюється дія цієї Директиви, включаючи дистриб'юторів енергії, операторів розподільних систем і компаній роздрібно́ї торгівлі енергією, де це технічно можливо і економічно виправдано.

Це зобов'язання може бути виконано за допомогою системи регулярного самостійного зняття показань лічильників кінцевими споживачами, за якої вони повідомляють показання лічильника постачальникові енергії. Тільки у тому випадку, якщо кінцевий споживач не надав показання лічильника за даний розрахунковий період, рахунки формуються на основі розрахункового споживання або за постійним тарифом.

2. Лічильники, встановлені як визначено Директивами 2009/72/ЄС та 2009/73/ЄС, та доповнено та відкореговано рішенням Ради Міністрів 2011/02/МС-ЄнС, забезпечують отримання точної інформації для формування рахунків на основі фактичного споживання. Держави-учасниці забезпечують, щоб кінцеві споживачі мали можливість легкого доступу до додаткової інформації щодо споживання за минулі періоди, що дозволяє проводити детальну самостійну перевірку.

Додаткова інформація щодо споживання за минулі періоди включає:

економічно ефективним. У таких випадках можна розглянути альтернативні економічно окупні методи вимірювання споживання тепла.

- (a) сукупні дані мінімум за три попередні роки або за період з початку дії договору на постачання, якщо він коротше. Ці дані відповідають періодам, за які часто подавалася інформація для формування рахунків;
 - (b) детальні дані про час споживання за будь-який день, тиждень, місяць і рік. Ці дані надаються кінцевому споживачеві через Інтернет або інтерфейс лічильника мінімум за попередні 24 місяці або за період з початку дії договору на постачання, якщо він коротше.
3. Незалежно від того, встановлені розумні лічильники чи ні, держави-учасниці:

- (a) вимагають, щоб інформація для формування рахунків за енергію та про споживання кінцевими споживачами за минулі періоди надавалася на вимогу кінцевого споживача надавачеві енергетичних послуг, визначеному кінцевим споживачем;
- (b) забезпечують, щоб кінцевим споживачам надавалася можливість отримувати інформацію для формування рахунків і рахунки в електронному вигляді й щоб вони на вимогу отримували чітко та зрозуміле пояснення того, як був сформований їхній рахунок, особливо якщо рахунки базуються не на фактичному споживанні;
- (c) забезпечують, щоб із рахунком надавалася необхідна інформація, що дозволяє кінцевим споживачам вести повний облік поточних витрат на енергію, згідно з Додатком VII;
- (d) можуть установити, що на вимогу кінцевого споживача інформація, котра міститься у цих рахунках, не вважається такою, що становить вимогу про оплату. У таких випадках держави-учасниці забезпечують, щоб постачальники джерел енергії пропонували гнучкі способи фактичних розрахунків;
- (e) вимагають, щоб інформація та оцінки витрат на енергію надавалися споживачам на вимогу своєчасно та у легкозрозумілій формі, що дозволяє споживачам порівнювати угоди шляхом зіставлення.

Стаття 11

Вартість отримання облікової інформації та інформації для формування рахунків

1. Держави-учасниці забезпечують, щоб кінцеві споживачі отримували всі рахунки та інформацію для формування рахунків за спожиту енергію безкоштовно, а також мали доступ до даних про їхнє споживання у належний спосіб та безкоштовно.

2. Незважаючи на п. 1, розподіл вартості інформації для формування рахунків за індивідуальне споживання тепла і холоду в багатоквартирних і багатоцільових будинках згідно зі ст. 9(3) здійснюється на безприбутковій основі. Витрати в результаті доручення виконання цієї задачі третій стороні, такі як надавач послуг або місцевий постачальник енергії, що охоплюють вимірювання, розподіл та облік фактичного індивідуального споживання у таких будинках, можуть перекладатися на кінцевих споживачів тільки за умови, що такі витрати є обґрунтованими.

Стаття 12

Інформування та повноваження для споживачів

1. Держави-учасниці вживають відповідних заходів для заохочення ефективного використання енергії дрібними споживачами енергії, зокрема побутовими споживачами, й для сприяння такому використанню. Ці заходи можуть бути включені до національної стратегії

2. Для цілей п. 1 ці заходи включають один або декілька елементів, перерахованих за п. (a) або (b):

- (a) набір інструментів або політичних заходів для сприяння змінам у поведінці, що можуть включати:
 - (i) податкові стимули;
 - (ii) доступ до фінансування, дотацій або субсидій;
 - (iii) надання інформації;
 - (iv) типові проекти;
 - (v) заходи на робочому місці;
- (b) шляхи та засоби залучення споживачів і організацій споживачів під час можливого впровадження розумних лічильників шляхом висвітлення:
 - (i) економічно ефективних і легких у реалізації змін у споживанні енергії;
 - (ii) інформації про заходи з енергоефективності.

Стаття 13

Санкції

Держави-учасниці встановлюють правила щодо санкцій, які можуть накладатися у разі недотримання національних норм, прийнятих згідно зі ст. 7-11 та 18(3), та вживають необхідних заходів для забезпечення їхнього застосування. Передбачені санкції повинні бути дієвими, сумірними та стримуючими. Держави-учасниці повідомляють ці норми Секретаріату Енергетичного Співтовариства до 15 жовтня 2017 р., після чого невідкладно повідомляють її про будь-які наступні зміни, що стосуються цих норм.

ГЛАВА III

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЕНЕРГОПОСТАЧАННЯ

Стаття 14

Заохочення ефективності в опаленні та охолодженні

1. До 30 листопада 2018 р. держави-учасниці проводять комплексну оцінку потенціалу застосування високоефективної когенерації та ефективного центрального тепlopостачання і охолодження з підготовкою інформації, зазначеної у Додатку VIII, та направляють матеріали цієї оцінки до Секретаріату

Енергетичного Співтовариства. Якщо вони вже проводили еквівалентну оцінку, вони повинні скерувати її матеріали до Секретаріату Енергетичного Співтовариства.

На запит Секретаріату Енергетичного Співтовариства, оцінка оновлюється та скеровується до Секретаріату Енергетичного Співтовариства кожні п'ять років. Секретаріат Енергетичного Співтовариства надсилає такий запит мінімум за рік до дати подачі матеріалів оцінки.

2. Держави-учасниці приймають програми, що заохочують належне врахування на місцевому та регіональному рівнях потенціалу використання ефективних систем опалення та охолодження, зокрема тих, що використовують високоефективну когенерацію. Слід враховувати потенціал розвитку місцевих і регіональних ринків теплової енергії.

3. З метою проведення оцінки, згаданої у п. 1, держави-учасниці проводять аналіз витрат і вигід, що охоплює їхню територію, на основі кліматичних умов, економічної здійсненності та технічної придатності відповідно до частини 1 Додатку IX. Аналіз витрат і вигід може входити в оцінку екологічного впливу згідно з Директивою 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 р. про оцінку впливу певних планів і програм на навколишнє середовище¹.

4. Якщо оцінка, згадана у п. 1, і аналіз, згаданий у п. 3, виявили потенціал для застосування високоефективної когенерації та (або) ефективного центрального тепlopостачання і охолодження, вигода від яких перевищує витрати, то держави-учасниці вживають належних заходів для розвитку інфраструктури ефективного центрального тепlopостачання і охолодження та (або) для врахування розвитку високоефективної когенерації та використання тепла і холоду, отриманого з скидного тепла та відновлюваних джерел енергії згідно з пп. 1, 5 та 7.

Якщо оцінка, згадана у п. 1, і аналіз, згаданий у п. 3, не виявили потенціал, вигода від якого перевищує витрати, в тому числі адміністративні витрати на проведення аналізу витрат і вигід, згаданого у п. 5, то відповідна держава-учасник може звільнити підприємства від виконання вимог, викладених у цьому пункті.

5. Держави-учасниці забезпечують, щоб аналіз витрат і вигід згідно з частиною 2 Додатку IX проводився, після 15 жовтня 2017 р. якщо:

- (a) Планується встановлення нової установки з вироблення теплоелектричної енергії з загальним споживанням теплової енергії понад 20 МВт - з метою оцінити витрати та вигоди забезпечення експлуатації цієї установки як високоефективної когенераційної установки;

⁽¹⁾ OJ L 197, 21.7.2001, p. 30.

- (b) піддається істотному оновленню існуюча установка з вироблення теплоелектричної енергії з загальним споживанням теплової енергії понад 20 МВт - з метою оцінити витрати та вигоди перетворення її на високоефективну когенераційну установку;
- (c) планується або піддається істотному оновленню промислова установка з загальним споживанням теплової енергії понад 20 МВт, що має викиди скидного тепла на рівні корисних температур - з метою оцінити витрати та вигоди використання скидного тепла для задоволення економічно окупного попиту, в тому числі шляхом когенерації, та підключення цієї установки до мережі центрального тепlopостачання і охолодження;
- (d) планується нова мережа центрального тепlopостачання і охолодження, або в існуючій мережі центрального тепlopостачання і охолодження планується нова установка з виробництва енергії з загальним споживанням теплової енергії понад 20 МВт, або така існуюча установка підлягає істотному оновленню - з метою оцінити витрати та вигоди використання скидного тепла сусідніх промислових установок.

Пристосування обладнання для вловлювання двоокису вуглецю, що виділяється спалювальною установкою, з метою його підземного зберігання, як передбачено Директивою 2009/31/ЕС, не вважається оновленням в цілях пп. (b), (c) та (d) цього пункту.

Держави-учасниці можуть вимагати, щоб аналіз витрат і вигід, згаданий у пп. (c) та (d), проводився у співпраці з компаніями, відповідальними за експлуатацію мережі центрального тепlopостачання і охолодження.

6. Держави-учасниці можуть звільняти від вимог п. 5:

- (a) об'єкти з виробництва електроенергії на максимумі навантаження або у резерві, які за планом мають працювати до 1500 операційних годин на рік у середньому за п'ятирічний період, на основі процедури перевірки, встановленої державами-учасницями, та яка забезпечує виконання цього критерію звільнення;
- (b) об'єкти атомної енергетики;
- (c) об'єкти, які необхідно розташовувати поблизу до місця підземного зберігання, затвердженого Директивою 2009/31/ЕС.

Крім того, держави-учасниці можуть встановлювати межі, виражені в обсязі наявного корисного скидного

тепла, попиту на теплову енергію, або відстанях між промисловими об'єктами та мережами центрального тепlopостачання, для звільнення окремих об'єктів від дії положень пп. (c) та (d) п. 5.

Держави-учасниці повідомляють Секретаріат Енергетичного Співтовариства про звільнення за цим пунктом до 15 жовтня 2017 р., а після цього – про всі наступні зміни в них.

7. Держави-учасниці приймають критерії санкціонування, згадані у ст. 7 Директиви 2009/72/ЕС, як доповнено і адаптовано рішенням Ради Міністрів 2011/02/МС-EnC або еквівалентні критерії дозволу для:

- (a) врахування результатів комплексної оцінки, згаданої у п. 1;
- (b) забезпечення дотримання вимог п. 5; та
- (c) врахування результатів аналізу витрат і вигід, згаданого у п. 5.

8. Держави-учасниці можуть звільняти окремі об'єкти від вимоги, за критеріями санкціонування та дозволу, згадані у п. 7, щодо реалізації варіантів, вигоди яких перевищують витрати, якщо для цього є вагомі причини правового, майнового або фінансового характеру. В цих випадках відповідна держава-учасник подає Секретаріат Енергетичного Співтовариства обґрунтоване повідомлення про своє рішення протягом трьох місяців із дати прийняття цього рішення.

9. Пункти 5, 6, 7 і 8 цієї статті поширюються на об'єкти, охоплені Директивою 2010/75/EU, як доповнено і адаптовано рішенням Ради Міністрів 2013/06/МС-EnC без шкоди для вимог цієї Директиви.

10. На основі гармонізованих еталонних значень ефективності, згаданих у п. (f) Додатку II, держави-учасниці забезпечують, щоб походження електроенергії, виробленої методом високоефективної когенерації, можна було гарантувати згідно з об'єктивними, прозорими та недискримінаційними критеріями, встановленими кожною державою-членом. Вони забезпечують, щоб ця гарантія походження відповідала вимогам і містила як мінімум інформацію, зазначену в Додатку X. Держави-учасниці обоюдно визнають свої гарантії походження, виключно як доказ інформації, згаданої в цьому пункті. Будь-яка відмова визнати гарантію походження як такий доказ, зокрема з причин, пов'язаних із запобіганням шахрайству, повинна базуватися на об'єктивних, прозорих та недискримінаційних критеріях. Держави-учасниці повідомляють Секретаріат Енергетичного Співтовариства про таку відмову та обґрунтовують її. У випадку відмови від визнання гарантії походження Секретаріат Енергетичного Співтовариства може прийняти рішення про рекомендації стороні, що відмовилась, визнати її, зокрема згідно з об'єктивними, прозорими та недискримінаційними критеріями, на яких це визнання базується.

(1) OJ L 343, 23.12.2011, p. 91.

11. Держави-учасниці забезпечують, щоб будь-яка

доступна підтримка когенерації, надавалася з урахуванням електроенергії, виробленої методом високоефективної когенерації, та ефективного використання скидного тепла для забезпечення економії первинної енергії. Державна підтримка когенерації та мереж центрального теплопостачання підпадає під правила надання державної допомоги, якщо вони застосовні.

Стаття 15

Перетворення, передача і розподіл енергії

1. Держави-учасниці забезпечують, щоб національні органи регулювання енергетики належним чином ураховували енергоефективність у виконанні регуляторних задач, зазначених у Директивах 2009/72/ЄС та 2009/73/ЄС, як доповнено та адаптовано рішенням Ради Міністрів 2011/02/МЄ-ЄнС стосовно їхніх рішень про експлуатацію інфраструктури газового сектора і електроенергетики.

Держави-учасниці, зокрема, забезпечують, щоб національні органи регулювання енергетики, шляхом розробки мережевих тарифів і норм, у рамках Директиви 2009/72/ЄС як доповнено та адаптовано рішенням Ради Міністрів 2011/02/МЄ-ЄнС та з урахуванням витрат і вигід кожного заходу, надавали операторам мережі стимули для надання системних послуг користувачам мережі, дозволяючи їм впроваджувати заходи з покращення енергоефективності в контексті продовження розгортання розумних мереж.

Такі системні послуги можуть визначатися оператором системи й не повинні негативно впливати на безпеку системи.

Щодо електроенергії держави-учасниці забезпечують, щоб регулювання мережі та мережеві тарифи відповідали критеріям, наведеним у Додатку XI, з урахуванням настанов і кодексів, розроблених на виконання Регламенту (ЄС) № 714/2009 як доповнено та адаптовано рішенням Ради Міністрів 2011/02/МЄ-ЄнС.

2. Держави-учасниці до 15 жовтня 2018 р. забезпечують:

- (a) проведення оцінки потенціалів енергоефективності їхньої інфраструктури газового сектора і електроенергетики, зокрема щодо передачі, розподілу, управління навантаженням і сумісності, а також підключення до об'єктів із вироблення енергії, зокрема можливостей доступу для мікро-виробників енергії;
- (b) визначення конкретних заходів та інвестицій для реалізації економічно окупних покращень енергоефективності в мережевій інфраструктурі, з графіком їхнього запровадження.

3. Держави-учасниці можуть дозволяти компоненти

схем і тарифних структур із соціальною метою для передачі та розподілу енергії в мережі, за умови, що будь-які руйнівні наслідки для системи передачі та розподілу зведені до необхідного мінімуму та не є несумірними з соціальною метою.

4. Держави-учасниці забезпечують вилучення з тарифів на передачу та розподіл тих стимулів, які шкодять загальній ефективності (зокрема енергоефективності) виробництва, передачі, розподілу та постачання електроенергії, або тих, які можуть перешкоджати участі в регулюванні попиту, балансуванні ринків та закупівлі допоміжних послуг. Держави-учасниці забезпечують, щоб оператори мереж заохочувалися до покращення ефективності розроблення та експлуатації інфраструктури і, у рамках Директиви 2009/72/ЄС, як доповнено та адаптовано рішенням Ради Міністрів 2011/02/МЄ-ЄнС, щоб тарифи дозволяли постачальникам покращувати участь споживачів у забезпеченні ефективності систем, включаючи реагування на попит, залежно від національних обставин.

5. Без шкоди для ст. 16(2) Директиви 2009/28/ЄС та враховуючи ст. 15 Директиви 2009/72/ЄС, як доповнено та адаптовано рішенням Ради Міністрів 2011/02/МЄ-ЄнС а також беручи до уваги необхідність забезпечення безперервності теплопостачання, держави-учасниці забезпечують, щоб, з урахуванням вимог стосовно підтримання надійності та безпечності енергосистеми, на основі прозорих і недискримінаційних критеріїв, установлених компетентними національними органами, оператори системи передачі та оператори розподільних систем, коли вони відповідають за диспетчерське управління об'єктами генерації на їхній території:

- (a) гарантували передачу та розподіл електроенергії від високоефективної когенерації;
- (b) надавали перевагу або гарантований доступ до енергосистеми електроенергії від високоефективної когенерації;
- (c) здійснюючи диспетчерське управління об'єктами генерації електроенергії, надавали перевагу електроенергії від високоефективної когенерації, наскільки це дозволяє безпечно експлуатація національної електроенергетичної системи.

Держави-учасниці забезпечують, щоб правила стосовно визначення різних пріоритетів доступу та диспетчерського управління, що надаються в їхніх електроенергетичних системах, були чітко і детально роз'яснені та оприлюднені. Надаючи пріоритетний доступ або диспетчерське управління високоефективній когенерації, держави-учасниці можуть установлювати рейтинги як між відновлюваною енергією та високоефективною когенерацією, так у межах їх різних видів, у будь-якому разі забезпечуючи, щоб не було перешкод пріоритетному доступові або диспетчерському управлінню для енергії від різноманітних відновлюваних джерел.

На додаток до зобов'язань, викладених у першому абзаці, оператори систем передачі та оператори розподільних систем дотримуються вимог, викладених у Додатку XI

Держави-учасниці можуть, зокрема, полегшувати підключення до енергосистеми електроенергії, виробленої шляхом високоефективної когенерації на дрібномасштабних і мікро-когенераційних установках. Держави-учасниці, де доречно, здійснюють заходи для заохочення операторів мереж до впровадження простого процесу повідомлення за принципом «встановити та повідомити» для монтажу мікро-когенераційних установок із метою спрощення та скорочення процедур отримання дозволів для громадян і монтажних організацій.

6. З урахуванням вимог стосовно підтримання надійності та безпечності енергосистеми держави-учасниці вживають належних заходів для забезпечення того, щоб, коли це є технічно та економічно здійсненним за даного режиму експлуатації високоефективної когенераційної установки, оператори високоефективної когенерації могли надавати послуги з балансування та інші експлуатаційні послуги на рівні операторів систем передачі або операторів розподільних систем. Оператори систем передачі та оператори розподільних систем забезпечують, щоб такі послуги надавалися в рамках процесу торгів на надання послуг, який є прозорим, недискримінаційним та відкритим для контролю.

Де доречно, держави-учасниці можуть вимагати від операторів систем передачі та операторів розподільних систем заохочувати розміщення високоефективної когенерації поблизу від районів попиту, зменшуючи плату за підключення та користування системами.

7. Держави-учасниці можуть дозволяти виробникам електроенергії, що використовують високоефективну когенерацію і бажають підключитися до енергосистеми, оголошувати конкурс на виконання робіт із підключення.

8. Держави-учасниці забезпечують, щоб національні органи регулювання енергетики заохочували ресурси на стороні попиту, зокрема з реагування на попит, брати участь у роботі оптових і роздрібних ринків поряд із постачальниками.

З урахуванням технічних обмежень, характерних для управління мережами, держави-учасниці забезпечують, щоб оператори систем передачі та оператори розподільних систем, виконуючи вимоги щодо послуг із балансування та допоміжних послуг, ставилися до надавачів послуг із регулювання попиту, зокрема агрегаторів, без дискримінації, враховуючи їхні технічні спроможності.

З урахуванням технічних обмежень, характерних для управління мережами, держави-учасниці сприяють доступу до надавачів послуг із реагування на попит та їхню участь у роботі ринків послуг із балансування, резервних та інших системних послуг, зокрема вимагаючи від національних органів регулювання енергетики або, де їхні національні регуляторні системи вимагають цього, від операторів систем передачі та операторів розподільних систем, визначити, у тісній співпраці з надавачами послуг з регулювання попиту та

споживачами, технічні механізми участі у цих ринках на основі технічних вимог цих ринків та спроможностей регулювання попиту. Такі механізми включають участь агрегаторів.

9. Подаючи звіти за Директивою 2010/75/EU як доповнено та адаптовано рішенням Ради Міністрів 2013/06/MC-EnC та без шкоди для ст. 9(2) згаданої Директиви, держави-учасниці розглядають питання про включення інформації про рівні енергоефективності спалювальних установок із загальним номінальним споживанням теплової енергії 50 МВт і більше у світлі відповідних найкращих методів, розроблених згідно з Директивою 2010/75/EU як доповнено та адаптовано рішенням Ради Міністрів 2013/06/MC-EnC

Держави-учасниці можуть заохочувати операторів установок, згаданих у першому абзаці, до підвищення їхніх середньорічних чистих експлуатаційних показників.

ГЛАВА IV

ГОРИЗОНТАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 16

Наявність схем атестації, акредитації та сертифікації

1. Якщо держава-учасник вважає, що національний рівень технічної компетентності, об'єктивності та надійності недостатній, то вона забезпечує, щоб до 31 грудня 2017 р. була забезпечена наявність схем сертифікації і (або) акредитації і (або) еквівалентних схем атестації, у тому числі, де необхідно, відповідних навчальних програм, для надавачів енергетичних послуг, енергетичних аудиторів, енергетичних менеджерів та монтажників енергетичних будівельних елементів, згідно з визначенням у ст. 2(9) Директиви 2010/31/EU як доповнено та адаптовано рішенням Ради Міністрів 2011/02/MC-EnC

2. Держави-учасниці забезпечують, щоб схеми, згадані у п. 1, були прозорими для споживачів, надійними та сприяли досягненню національних цілей щодо енергоефективності.

3. Держави-учасниці забезпечують широку доступність схем сертифікації і (або) акредитації і (або) еквівалентних схем атестації, згаданих у п. 1, та співпрацюють між собою та з Секретаріатом Енергетичного Співтовариства щодо порівняння цих схем та їхнього визнання.

Держави-учасниці вживають відповідних заходів для інформування споживачів про наявність схем атестації і (або) сертифікації згідно зі ст. 18(1).

Стаття 17

Інформування та навчання

1. Держави-учасниці забезпечують, щоб інформація

про наявні механізми забезпечення енергоефективності та фінансову і правову базу була прозорою та широко розповсюджувалася серед усіх відповідних учасників ринку, таких як споживачі, будівельники, архітектори, інженери, екологічні та енергетичні аудитори, монтажники будівельних елементів, згідно з визначенням у Директиві 2010/31/EU, як доповнено та адаптовано рішенням Ради Міністрів 2011/02/MC-EnC

Держави-учасниці заохочують надання банкам та іншим фінансовим установам інформації про можливості участі, зокрема шляхом створення державно-приватних партнерств, у фінансуванні заходів із покращення енергоефективності.

(¹) OJ L 24, 29.1.2008, p. 8.

2. Держави-учасниці створюють відповідні умови для надання операторами ринку споживачам енергії достатньої та цілеспрямованої інформації та порад щодо енергоефективності.

3. Енергетичне Співтовариство вивчає вплив його заходів щодо підтримки розроблення платформ, у тому числі залучаючи органи європейського соціального діалогу до сприяння впровадженню навчальних програм з енергоефективності, та за потреби пропонує подальші заходи. Комісія заохочує європейських соціальних партнерів у дискусіях з енергоефективності.

4. Держави-учасниці за участю зацікавлених сторін, зокрема місцевих і регіональних органів влади, заохочують відповідні ініціативи з інформування, підвищення рівня обізнаності та навчання з метою інформування громадян про вигоди та практичні аспекти життя заходів із покращення енергоефективності.

5. Комісія заохочує обмін і широке розповсюдження інформації щодо передової практики в галузі енергоефективності у державах-учасниках.

Стаття 18

Енергетичні послуги

1. Держави-учасниці заохочують ринок енергетичних послуг і доступ МСП до цього ринку шляхом:

- (a) поширення чіткої та легкодоступної інформації про:
 - (i) наявні договори на надання енергетичних послуг і умови, які мають включатися у такі договори для гарантування енергозаощадження і прав кінцевих споживачів;
 - (ii) фінансові інструменти, стимули, субсидії та кредити на підтримку сервісних проектів з енергоефективності;
- (b) стимулювання розробки знаків якості, зокрема професійними об'єднаннями;
- (c) оприлюднення і регулярного оновлення переліку наявних надавачів енергетичних послуг, які атестовані та (або) сертифіковані, а також даних про їхню атестацію та (або) сертифікацію згідно зі ст. 16, або надання інтерфейсу, на якому надавачі енергетичних послуг можуть розміщувати інформацію;
- (d) підтримання державного сектора у прийнятті пропозицій енергосервісу, зокрема щодо оновлення будівель, шляхом:
 - (i) надання типових енергосервісних договорів, які містять як мінімум елементи, зазначені у Додатку

XIII;

- (ii) надання інформації про передову практику укладання енергосервісних договорів, зокрема, за наявності, аналізу вигод і витрат за методом оцінки життєвого циклу;
- (e) надання якісного огляду в рамках Національного плану дій з енергоефективності щодо поточного та майбутнього розвитку ринку енергетичних послуг.

2. Держави-учасниці підтримують належне функціонування ринку енергетичних послуг, де доречно, шляхом:

- (a) визначення та оприлюднення інформації про контактний пункт (пункти), де кінцеві споживачі можуть одержувати інформацію, зазначену в п. 1;
- (b) здійснення, за потреби, заходів з усунення регуляторних і нерегуляторних бар'єрів, які заважають впровадженню енергосервісних договорів та інших моделей послуг з енергоефективності для визначення і (або) реалізації заходів з енергозаощадження;
- (c) розгляду можливого впровадження або призначення незалежного механізму, такого як омбудсмен, для забезпечення ефективного розгляду скарг і позасудового врегулювання спорів, що впливають з договорів на надання енергетичних послуг;
- (d) створення сприятливих умов для участі незалежних ринкових посередників у стимулюванні розвитку ринку на сторонах попиту та пропозиції.

3. Держави-учасниці забезпечують, щоб дистриб'ютори енергії, оператори розподільних систем і компанії роздрібної торгівлі енергією утримувалися від будь-якої діяльності, що може перешкоджати попитові та наданню енергетичного сервісу та інших заходів з підвищення енергоефективності або ж може заважати розвиткові ринків таких послуг або заходів, зокрема шляхом закриття ринку для конкурентів або зловживання домінуючим положенням.

Стаття 19

Інші заходи з заохочення енергоефективності

1. Держави-учасниці оцінюють і, якщо потрібно, вживають належних заходів для усунення регуляторних і нерегуляторних бар'єрів для енергоефективності, без шкоди для основних принципів майнового та орендного права держав-членів, зокрема стосовно:

- (a) розподілу стимулів між власником і орендарем будинку або між власниками з метою забезпечити, щоб ці сторони не утримувалися від інвестицій у покращення енергоефективності, які вони в іншому разі зробили б тим, що вони індивідуально не отримують усю вигоду, або відсутністю правил розподілу витрат і вигід між ними, зокрема національних правил і заходів, що регулюють процеси прийняття рішень в об'єктах нерухомості з багатьма власниками;

(b) правових та регуляторних норм і адміністративної практики щодо державних закупівель, формування річних бюджетів і обліку з метою забезпечити, щоб окремі державні органи не утримувалися від інвестицій у покращення енергоефективності та мінімізацію очікуваної вартості життєвого циклу і від використання енергосервісних договорів та інших механізмів стороннього фінансування на довгостроковій договірній основі.

Такі заходи з усунення бар'єрів можуть включати надання стимулів, скасування чи змінення нормативно-правових положень або прийняття настанов та інтерпретаційних повідомлень чи спрощення адміністративних процедур. Ці заходи можуть поєднуватися з забезпеченням освіти, навчанням, наданням конкретної інформації та технічної допомоги з питань енергоефективності.

2. Результати оцінки бар'єрів і заходів, згаданих у п. 1, повідомляються Секретаріат Енергетичного Співтовариства у першому Національному плані дій з енергоефективності, згаданому в ст. 24(2). Секретаріат Енергетичного Співтовариства заохочує обмін національною передовою практикою в цьому відношенні.

Стаття 20

Національний фонд енергоефективності, фінансування і технічна підтримка

1. Без шкоди для статей 107 і 108 Договору про функціонування Європейського Союзу держави-учасниці сприяють створенню інструментів фінансування або використанню існуючих інструментів фінансування заходів із покращення енергоефективності для отримання максимальної користі від численних потоків фінансування.

2. Де доречно, Секретаріат Енергетичного Співтовариства, безпосередньо або через європейські фінансові установи, допомагає державам-членам у створенні інструментів фінансування та схем технічної підтримки з метою підвищення енергоефективності в різних секторах.

3. Секретаріат Енергетичного Співтовариства сприяє обмінові передовою практикою між компетентними національними або регіональними органами, наприклад, за допомогою річних нарад регуляторних органів, відкритих баз даних з інформацією про виконання заходів державами-членами та порівняння між країнами.

4. Держави-учасниці можуть створювати Національний фонд енергоефективності. Мета цього фонду – підтримувати національні ініціативи в сфері енергоефективності.

5. Держави-учасниці можуть передбачати зобов'язання, викладені у ст. 5(1), які виконуватимуться

за допомогою щорічних внесків у Національний фонд енергоефективності в сумі, рівній інвестиціям, потрібним для виконання цих зобов'язань.

6. Держави-учасниці можуть передбачити, що зобов'язані сторони можуть виконувати свої зобов'язання, викладені у ст. 7(1), за допомогою щорічних внесків у Національний фонд енергоефективності в сумі, рівній інвестиціям, потрібним для виконання цих зобов'язань.

7. Держави-учасниці можуть використовувати свої доходи від екологічних чи будь-яких інших енергетичних податків чи зборів на розвиток інноваційних механізмів фінансування з метою практичної реалізації поставленої у ст. 5 задачі щодо покращення енергоефективності будівель.

Стаття 21

Коефіцієнти перетворення

З метою порівняння економії енергії та перетворення у порівнянну одиницю застосовуються коефіцієнти перетворення, визначені у Додатку IV, якщо не обгрунтовано застосування інших коефіцієнтів перетворення.

ГЛАВА V

ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 22

Делеговані акти

Скасовано

Стаття 23

Здійснення делегування

Скасовано

*Стаття 24***Огляд і контроль виконання**

1. До 30 червня щороку після 2017р. держави-учасниці повідомляють про прогрес, досягнутий стосовно національних цілей з енергоефективності, згідно з частиною 1 Додатку XIV.

2. До 30 квітня 2019 р., та кожних три роки після цієї дати, держави-учасниці подають Національні плани дій з енергоефективності. Національні плани дій з енергоефективності включають значущі заходи з покращення енергоефективності та очікувану і (або) досягнуту економію енергії, зокрема у постачанні, передачі та розподілі енергії, а також у кінцевому споживанні енергії, з метою досягнення національних цілей з енергоефективності, згаданих у ст. 3(1). Національні плани дій з енергоефективності доповнюються оновленими оцінками очікуваного обсягу загального первинного енергоспоживання у 2020 р., а також розрахунковими рівнями первинного енергоспоживання у секторах, зазначених у частині 1 Додатку XIV.

Національні плани дій з енергоефективності в будь-якому разі мають містити інформацію, зазначену в Додатку XIV.

3. Секретаріат Енергетичного Співтовариства розглядає річні звіти та Національні плани дій з енергоефективності та оцінює ступінь, в якому держави-учасниці досягли прогресу в напрямку національних цілей з енергоефективності, що вимагаються згідно зі ст. 3(1), та у виконання цієї Директиви. Секретаріат Енергетичного Співтовариства надсилає результати проведеної оцінки Європейському Парламентові та Раді. За результатами оцінки звітів і Національних планів дій з енергоефективності Секретаріат Енергетичного Співтовариства може надавати рекомендації державам-учасникам.

(¹) OJ L 191, 23.7.2010, p. 28.

4. Скасовано.

5. Секретаріат Енергетичного Співтовариства вперше розглядає потребу в можливих звільненнях, зазначених у ст. 14(6), під час оцінки першого Національного плану дій з енергоефективності, а потім – кожні три роки. Якщо розгляд показує, що якийсь з критеріїв таких звільнень уже не виправданий, враховуючи наявність теплового навантаження і реальні умови експлуатації об'єктів, звільнених від вимог, то Комісія пропонує відповідні заходи.

6. Держави-учасниці щороку до 30 квітня подають до Секретаріату Енергетичного Співтовариства річні статистичні дані про національний обсяг виробництва електроенергії та тепла об'єктами високоефективної та низькоефективної когенерації за методологією, наведеною у Додатку I, по відношенню до загального обсягу виробництва тепла та електроенергії. Вони також подають річні статистичні дані про когенераційні потужності виробництва тепла та електроенергії й про палива для когенерації, а також про обсяг виробництва та потужності систем центрального тепlopостачання і охолодження, по відношенню до загального обсягу та потужностей виробництва тепла та електроенергії. Держави-учасниці подають статистичні дані про економію первинної енергії, досягнуту шляхом застосування когенерації за методологією, наведеною у Додатку II.

7. До 30 червня 2018 р. Секретаріат Енергетичного Співтовариства подає оцінку, згадану в ст. 3(2), до Ради Міністрів Енергетичного співтовариства, з доданням за потреби пропозицій щодо подальших заходів.

8. Секретаріат Енергетичного Співтовариства переглядає ефективність виконання ст. 6 до 5 листопада 2018 р., та подає звіт до Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства. За потреби до звіту додаються пропозиції щодо подальших заходів.

9. До 30 травня 2019 р. Секретаріат Енергетичного Співтовариства подає до Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства звіт про виконання ст. 7. Якщо доцільно, то до звіту додається законодавча пропозиція з однією або кількома наступними цілями:

(a) змінити остаточну дату, зазначену в ст. 7(1);

(b) переглянути вимоги, викладені у ст. 7(1), (2) та (3);

(c) скасовано

10. До 30 вересня 2020 р. Секретаріат Енергетичного Співтовариства оцінює прогрес, досягнутий державами-учасницями в усуненні регуляторних і нерегуляторних бар'єрів, згаданих у ст. 19(1). Якщо доцільно, після оцінки подаються пропозиції щодо подальших заходів.

11. Секретаріат Енергетичного Співтовариства оприлюднює звіти, згадані у пп. 1 і 2.

Стаття 25

Онлайн-платформа

Секретаріат Енергетичного Співтовариств створює онлайн-платформу з метою сприяння практичному виконанню цієї Директиви на національному, регіональному та місцевому рівнях. Платформа підтримує обмін досвідом із практичних питань, еталонне порівняння, налагодження зв'язків та інноваційну практику.

Стаття 26

Комітет

1. Скасовано

Стаття 27

Зміни та скасування

1. Стаття 1 рішення Ради Міністрів 2009/05/МС-ЕпС скасовується з 15 жовтня 2017 року. Як виняток ст. 4(1)-(4) 2006/32/ЕС як доповнено та адаптовано рішенням Ради Міністрів 2009/05/МС-ЕпС та додатків I, III та IV, будуть продовжувати діяти без шкоди для зобов'язань держав-членів стосовно строків її перенесення у національне законодавство. Ст. 4(1)-(4) та додатки I, III та IV до Директиви 2006/32/ЕС як доповнено та адаптовано рішенням Ради Міністрів 2009/05/МС-ЕпС скасовуються з 1 січня 2020 р.

Посилання на Директиву 2006/32/ЕС тлумачаться як посилання на цю Директиву і читаються разом із кореляційною таблицею, наведеною у Додатку XV.

2. Дія Ст. 9(1) і (2) Директиви 2010/30/EU як доповнено та адаптовано рішенням Ради і Міністрів 2010/01/МС-ЕпС припиняється з 15 жовтня 2017 р.

3. скасовано

(1)

(2) Скасовано

Стаття 28

Перенесення

1. Держави-учасниці вводять у дію закони, нормативні акти та адміністративні положення, необхідні для виконання цієї Директиви, до 15 жовтня 2017 р.

Незважаючи на перший абзац, держави-учасниці вводять у дію закони, нормативні акти та адміністративні положення, необхідні для виконання ст. 4, першого абзацу ст. 5(1), ст. 5(5), ст. 5(6), останнього абзацу ст. 7(9), ст. 14(6), ст. 19(2), ст. 24(1), ст. 24(2) та п. (4) Додатку V до дат, зазначених у них.

Після цього держави-учасниці направляють до Секретаріату Енергетичного Співтовариства текст цих положень.

Якщо держави-учасниці приймають ці положення, вони повинні містити посилання на цю Директиву або супроводжуватися таким посиланням з нагоди їхньої офіційної публікації. Держави-учасниці визначають, як саме слід зробити таке посилання.

2. Держави-учасниці направляють до Секретаріату Енергетичного Співтовариства текст основних положень національного законодавства, які вони приймають в сфері, охопленій цією Директивою.

Стаття 29

Набуття чинності

Ця Директива набуває чинності з датою її прийняття Радою Міністрів

Стаття 30

Адресати

Скасовано

ДОДАТОК I

ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ РОЗРАХУНКУ КІЛЬКОСТІ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ,
ОТРИМАНОЇ У ПРОЦЕСІ КОГЕНЕРАЦІЇ

Частина I

Загальні принципи

Величини, використовувані для розрахунку кількості електроенергії, отриманої у процесі когенерації, визначаються на основі вірогідної або фактичної роботи установки в нормальних умовах експлуатації. Для мікро-когенераційних установок розрахунок може базуватися на підтверджених величинах.

- (a) Кількість електроенергії, отриманої у процесі когенерації, вважається рівним загальній річній кількості електроенергії, виробленої установкою, виміряній на виході головних генераторів;
- (i) у когенераційних установках типів (b), (d), (e), (f), (g) та (h), згаданих у частині II, з річною загальною ефективністю, встановленою державами-членами на рівні мінімум 75%, та
- (ii) у когенераційних установках типів (a) та (c), згаданих у частині II, з річною загальною ефективністю, встановленою державами-членами на рівні мінімум 80%.
- (b) У когенераційних установках з річною загальною ефективністю нижче значення, згаданого у пп. (i) п. (a) (когенераційних установках типів (b), (d), (e), (f), (g) та (h), згаданих у частині II), або з річною загальною ефективністю нижче значення, згаданого у пп. (ii) п. (a) (когенераційних установках типів (a) та (c), згаданих у частині II) когенерація розраховується за наступною формулою:

$$E_{\text{CHP}} = H_{\text{CHP}} * C$$

де:

E_{CHP} – кількість електроенергії, отриманої в процесі когенерації;

C – відношення потужності до тепла;

H_{CHP} – кількість корисного тепла, отриманого в процесі когенерації (розраховується для цієї цілі як загальне виробництво тепла за винятком будь-якого тепла, вироблено в окремих котлах, або відбору гострої пари з парового котла перед турбіною).

Розрахунок кількості електроенергії з когенерації повинен ґрунтуватися на фактичному відношенні потужності до тепла. Якщо це відношення когенераційної установки невідомо, то можуть бути використані наступні величини, прийняті за замовчанням, зокрема для статистичних цілей, для установок типів (a), (b), (c), (d) та (e), згаданих у частині II, за умови, що кількість розрахованої електроенергії з когенерації менша або дорівнює загальній кількості електроенергії, виробленої установкою:

Тип установки	Відношення потужності до тепла за замовчанням, C
Газотурбінна установка комбінованого циклу з регенерацією тепла	0,95

Парова турбіна з протитиском	0,45
Парова теплофікаційна турбіна	0,45
Газова турбіна з регенерацією тепла	0,55
Двигун внутрішнього згоряння	0,75

Якщо держави-учасниці вводять величини за умовчанням в якості відношення потужності до тепла для установок типів (f), (g), (h), (i), (j) та (k), згаданих у частині II, то такі величини за умовчанням публікуються та повідомляються Секретаріату Енергетичного Співтовариства .

- (c) Якщо частина енергоемності витрати палива в процесі когенерації відновлюється хімікатами та утилізується, то цю частину можна відняти від витрати палива, перш ніж розраховувати загальну ефективність, використовувану в пп. (a) та (b).
- (d) Держави-учасниці можуть визначати відношення потужності до тепла як відношення кількості електроенергії до корисного тепла при роботі в режимі когенерації з меншою потужністю, використовуючи експлуатаційні дані конкретної установки.
- (e) Держави-учасниці можуть використовувати інші звітні періоди, ніж один рік, у цілях розрахунків згідно з пп. (a) та (b).

Частина II*Технології когенерації, що підпадають під дію цієї Директиви*

- (a) Газотурбінна установка комбінованого циклу з регенерацією тепла
- (b) Парова турбіна з протитиском
- (c) Парова теплофікаційна турбіна
- (d) Газова турбіна з регенерацією тепла
- (e) Двигун внутрішнього згоряння
- (f) Мікротурбіни
- (g) Двигуни Стирлінга
- (h) Паливні елементи
- (i) Парові двигуни
- (j) Органічний цикл Ранкіна
- (k) Будь-які інші види технології або їхні комбінації, що підпадають під визначення, сформульоване у ст. 2(30).

Впроваджуючи та застосовуючи загальні принципи розрахунку кількості електроенергії, отриманої в процесі когенерації, держави-учасниці користуються детальними настановами, встановленими Рішенням Комісії 2008/952/ЄС від 19 листопада 2008 р. про встановлення детальних керівних засад для впровадження і застосування Додатку II до Директиви 2004/8/ЄС Європейського Парламенту та Ради⁽¹⁾.

(1) OJ L 338, 17.12.2008, p. 55.

ДОДАТОК II

МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЦЕСУ КОГЕНЕРАЦІЇ

Величини, що використовуються для розрахунку ефективності когенерації та економії первинної енергії, визначаються на основі вірогідної або фактичної роботи установки в нормальних умовах експлуатації.

(a) Високоєфективна когенерація

Для цілей цієї Директиви високоєфективна когенерація відповідає наступним критеріям:

- когенераційне виробництво на когенераційних установках забезпечує економію первинної енергії, розраховану за п. (b), на рівні мінімум 10% порівняно з еталонними значеннями при окремому виробництві тепла і електроенергії,
- виробництво на дрібномасштабних і мікро-когенераційних установках, що забезпечує економію первинної енергії, може класифікуватися як високоєфективна когенерація.

(b) Розрахунок економії первинної енергії

Обсяг економії первинної енергії, забезпеченої когенераційним виробництвом, визначеним згідно з Додатком I, розраховується за наступною формулою:

$$PES = \left(1 - \frac{1}{\frac{CHP H_{\eta}}{Ref H_{\eta}} + \frac{CHP E_{\eta}}{Ref E_{\eta}}} \right) \times 100 \%$$

Де:

PES – економія первинної енергії.

$CHP H_{\eta}$ – тепловий ккд когенераційного виробництва, визначений як річна корисна теплова потужність, поділена на витрату палива, використаного для виробництва суми корисної теплової потужності та електроенергії шляхом когенерації.

$Ref H_{\eta}$ – еталонне значення ккд для окремого виробництва тепла.

$CHP E_{\eta}$ – електричний ккд когенераційного виробництва, визначений як річна кількість електроенергії, поділена на витрату палива, використаного для виробництва суми корисної теплової потужності та електроенергії шляхом когенерації. Якщо когенераційна установка виробляє механічну енергію, то річна кількість електроенергії від когенерації може бути збільшена на додатковий елемент, що відповідає кількості електроенергії, еквівалентній кількості механічної енергії. Цей додатковий елемент не створює права на надання гарантій походження згідно зі ст. 14(10).

Ref E η – еталонне значення ккд для окремого виробництва електроенергії.

(c) Розрахунки економії енергії шляхом альтернативного розрахунку

Держави-учасниці можуть розраховувати економію первинної енергії від виробництва тепла і електроенергії та механічної енергії, як зазначено нижче, не застосовуючи Додаток I, щоб виключити з процесу ту частину тепла і електроенергії, що виробляється не когенерацією. Таке виробництво можна вважати високоефективною когенерацією за умови, що воно відповідає критеріям ефективності, наведеним у п. (a) цього Додатку, і, для когенераційних установок електричною потужністю понад 25 МВт загальна ефективність перевищує 70%. Проте, кількість електроенергії від когенерації при такому виробництві для надання гарантії походження та у статистичних цілях визначається згідно з Додатком I.

Якщо економія первинної енергії для процесу розраховується альтернативним методом, зазначеним вище, то економія первинної енергії розраховується за формулою, наведеною у п. (b) цього Додатку, з наступними замінами: СНР Н η замінюється на Н η , а СНР E η – на E η , де:

Н η – тепловий ккд процесу, визначений як річна теплова потужність, поділена на витрату палива, використаного для виробництва суми теплової потужності та електроенергії.

E η електричний ккд процесу, визначений як річна кількість електроенергії, поділена на витрату палива, використаного для виробництва суми теплової потужності та електроенергії. Якщо когенераційна установка виробляє механічну енергію, то річна кількість електроенергії від когенерації може бути збільшена на додатковий елемент, що відповідає кількості електроенергії, еквівалентній кількості механічної енергії. Цей додатковий елемент не створює права на надання гарантії походження згідно зі ст. 14(10).

- (d) Держави-учасниці можуть використовувати інші звітні періоди, ніж один рік, у цілях розрахунків згідно з пп. (b) та (c) цього Додатку.
- (e) Для мікро-когенераційних установок розрахунок економії первинної енергії може базуватися на підтверджених даних.
- (f) Еталонні значення ефективності для роздільного виробництва тепла і електроенергії.

Гармонізовані еталонні значення ефективності складаються з матриці значень, диференційованих по відповідних факторах, таких як рік будівництва і види палива, й повинні базуватися на документальному аналізі, де враховано, зокрема, дані експлуатації у реалістичних умовах, структуру паливного балансу та кліматичні умови, а також застосовані технології когенерації.

Еталонні значення ефективності для роздільного виробництва тепла і електроенергії згідно з формулою, наведеною у п. (b), відображають експлуатаційну ефективність роздільного виробництва тепла і електроенергії, котре буде замінено когенерацією.

Еталонні значення ефективності розраховуються за наступними принципами:

1. Для когенераційних установок порівняння з окремим виробництвом електроенергії ґрунтується на тому принципі, що порівнюються однакові категорії палива.
2. Кожна когенераційна установка порівнюється за найкращою наявною та економічно виправданою технологією для роздільного виробництва тепла і електроенергії, що є на ринку в рік будівництва когенераційної установки.
3. Еталонні значення ефективності когенераційних установок віком старше 10 років фіксуються на рівні еталонних значень для установок віком 10 років.
4. Еталонні значення ефективності для роздільного виробництва тепла і електроенергії відображають кліматичні відмінності між державами-членами.

*ДОДАТОК III***ВИМОГИ ЩОДО ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ДЛЯ ЗАКУПІВЛІ ТОВАРІВ, ПОСЛУГ І БУДІВЕЛЬ ЦЕНТРАЛЬНИМ УРЯДОМ**

Центральні уряди, що купують товари, послуги або будівлі, повинні, наскільки це відповідає вимогам економічної ефективності, економічної здійсненності, ширшої сталості, технічної придатності та достатньої конкуренції:

- (a) якщо на товар поширюється дія делегованого акту, прийнятого за Директивою 2010/30/EU, або відповідної імплементаційної директиви Комісії, купувати тільки ті товари, які відповідають критерію належності до найвищого класу енергоефективності, можливого в контексті потреби забезпечення достатньої конкуренції;
- (b) скасовано
- (c) скасовано
- (d) скасовано
- (e) вимагати у тендерах на укладення договорів на надання послуг, щоб надавачі послуг використовували при наданні передбачених послуг тільки продукцію, що відповідає вимогам, зазначеним у пп. (a). Ця вимога поширюється тільки на нову продукцію, придбану надавачами послуг частково або повністю з метою надання передбаченої послуги;
- (f) купували або орендували згідно з новими угодами тільки ті будівлі, що відповідають принаймні мінімальним вимогам з енергоефективності, згаданих у ст. 5(1), якщо метою купівлі не є:
 - (i) проведення масштабного ремонту або руйнування;
 - (ii) у випадку державних органів – перепродаж будівлі без користування нею у власних потребах державного органу; або
 - (iii) збереження будівлі як такої, що офіційно захищена як частина охоронюваного середовища або через їхню особливу архітектурну чи історичну цінність.
- (g) Додержання цих вимог перевіряється за допомогою сертифікатів енергоефективності, згаданих у ст. 11 Директиви 2010/31/EU.

(¹) OJ L 381, 28.12.2006, p. 24.

(²) OJ L 342, 22.12.2009, p. 46.

ДОДАТОК IV

**ВМІСТ ЕНЕРГІЇ У ВИБРАНИХ ВИДАХ ПАЛИВА ДЛЯ
КІНЦЕВОГО СПОЖИВАННЯ ТАБЛИЦЯ ПЕРЕТВОРЕННЯ¹**

Товар, що містить енергію	кДж (БКЦ)	кг не (БКЦ)	кВт-год (БКЦ)
1 кг коксу	28 500	0,676	7,917
1 кг кам'яного вугілля	17 200 — 30 700	0,411 — 0,733	4,778 — 8,528
1 кг брикетів бурого вугілля	20 000	0,478	5,556
1 кг чорного лігніту	10 500 — 21 000	0,251 — 0,502	2,917 — 5,833
1 кг бурого вугілля	5 600 — 10 500	0,134 — 0,251	1,556 — 2,917
1 кг горючих сланців	8 000 — 9 000	0,191 — 0,215	2,222 — 2,500
1 кг торфу	7 800 — 13 800	0,186 — 0,330	2,167 — 3,833
1 кг брикетів торфу	16 000 — 16 800	0,382 — 0,401	4,444 — 4,667
1 кг залишкового мазуту	40 000	0,955	11,111
1 кг легкої паливної нафти	42 300	1,010	11,750
1 кг автомобільного бензину	44 000	1,051	12,222
1 кг парафіну	40 000	0,955	11,111
1 кг зрідженого нафтового газу	46 000	1,099	12,778
1 кг природного газу ¹	47 200	1,126	13,10
1 кг зрідженого природного газу	45 190	1,079	12,553
1 кг дерева (вологість 25%) ²	13 800	0,330	3,833
1 кг брикетів шихти/дерева	16 800	0,401	4,667
1 кг відходів	7 400 — 10 700	0,177 — 0,256	2,056 — 2,972
1 МДж вторинного тепла	1 000	0,024	0,278
1 кВт-год електричної енергії	3 600	0,086	1 ⁽³⁾

Джерело: Євростат.

(1) Держави-учасниці можуть застосовувати інші коефіцієнти перетворення, якщо вони обґрунтовані.

(2) 93 % метан

(3) Держави-учасниці можуть застосовувати інші значення залежно від типу дерева, яке найбільше використовується у відповідній державі.

(4) Застосовується, якщо економія електроенергії розраховується у первинній енергії за допомогою висхідного методу на основі кінцевого енергоспоживання. Для економії електроенергії у кВт-год держави-учасниці можуть застосовувати постійний коефіцієнт 2,5. Держави-учасниці можуть застосовувати інший коефіцієнт за умови, що вони можуть його обґрунтувати.

(5)

(6)

ДОДАТОК V

Загальні методи та принципи розрахунку впливу схем зобов'язань з енергоефективності або інших політичних заходів за ст. 7(1), (2) і (9) та ст. 20(б)

1. Методи розрахунку економії енергії в цілях ст. 7(1) та (2), пп. (b), (c), (d), (e) та (f) другого абзацу ст. 7(9) та ст. 20(б).
Зобов'язані сторони, сторони-учасниці або довірені сторони або впроваджувальні державні органи можуть застосовувати для розрахунку економії енергії один або декілька з наведених нижче методів:
 - (a) визнана економія – з посиланням на результати покращення енергоефективності на аналогічних об'єктах, визначені раніше шляхом незалежного моніторингу. Це так званий загальний «метод *ex-ante*»;
 - (b) виміряна економія, де економія від впровадження заходу чи комплексу заходів визначається шляхом реєстрації фактичного зменшення енергоспоживання, з належним урахуванням таких чинників, як доповнюваність, заповненість, рівні виробництва і погода, які можуть впливати на споживання. Це так званий загальний «метод *ex-post*»;
 - (c) масштабована економія, де використовуються інженерні оцінки економії. Цей метод може використовуватися тільки там, де визначити достовірні виміряні дані для конкретного об'єкту складно або несумірно дорого, наприклад, при заміні компресора чи електромотора на прилад з іншою номінальною потужністю, ніж та, для якої є виміряна незалежна інформація про енергозаощадження, або там, де передбачено застосування встановлених на національному рівні методологій та еталонів кваліфікованими або акредитованими експертами, незалежними від зобов'язаних сторін, сторін-учасниць або довірених сторін;
 - (d) обстежена економія, де визначено реакцію споживачів на поради, інформаційні кампанії, схеми маркування або сертифікації або інтелектуальний облік. Цей метод може застосовуватися тільки щодо економії в результаті змін у поведінці споживачів. Його не можна використовувати щодо економії в результаті запровадження фізичних заходів.
2. При визначенні економії енергії завдяки заходу з покращення енергоефективності в цілях ст. 7(1) і (2), пп. (b), (c), (d), (e) та (f) другого абзацу ст. 7(9) і ст. 20(б) застосовуються наступні принципи:
 - (a) для врахування кліматичних коливань між регіонами держави-учасниці можуть вирішити відкоригувати обсяг економії за допомогою стандартної величини або передбачити різні обсяги економії енергії згідно з коливаннями температури між регіонами;

(1) OJ L 140, 5.6.2009, p. 1.

(2) OJ L 145, 31.5.2011, p. 1.

- (b) діяльність зобов'язаної сторони, сторони-учасниці або довіреної сторони повинна бути очевидно істотною для досягнення заявленої економії;
 - (c) економія завдяки окремій дії не може заявлятися більш ніж однією стороною;
 - (d) розрахунок економії енергії повинен враховувати час існування економії. Для цього можна врахувати економію завдяки кожній окремій дії за період з дати її реалізації до 31 грудня 2020 р. Як варіант, держави-учасниці можуть прийняти інший метод, який, за оцінками, забезпечує досягнення як мінімум такого ж загального обсягу економії. Застосовуючи інші методи, держави-учасниці забезпечують, щоб загальний обсяг економії енергії, розрахований цими іншими методами, не перевищував обсяг економії енергії, який був би результатом їхнього розрахунку, якщо б вони враховували економію завдяки кожній окремій дії за період з дати її реалізації до 31 грудня 2020 р. Держави-учасниці детально вказують у своєму першому Національному плані дій з енергоефективності згідно з Додатком XIV до цієї Директиви, які інші методи вони застосовували й які заходи вжили для забезпечення виконання цієї обов'язкової вимоги щодо розрахунку;
 - (e) дозволяються дії зобов'язаних сторін, сторін-учасниць або довірених сторін – як окремо, так і разом – спрямовані на досягнення тривалої трансформації продукції, обладнання або ринків із забезпеченням більш високого рівня енергоефективності;
 - (f) у заохоченні реалізації заходів з енергоефективності держави-учасниці забезпечують дотримання стандартів якості товарів, послуг та вжиття заходів. Якщо таких стандартів немає, то держави-учасниці працюють з зобов'язаними сторонами, сторонами-учасницями або довіреними сторонами задля впровадження таких стандартів.
3. У визначенні економії енергії від заходів згідно програм, застосованих згідно з п. (а) другого абзацу ст. 7(9), застосовуються наступні принципи:
- (a) для розрахунку впливу використовуються останні та репрезентативні офіційні дані про еластичність цін;
 - (b) економія енергії завдяки супровідним інструментам податкової політики, включаючи фіскальні стимули або платіж до фонду, враховується окремо.
4. Повідомлення про методика
- Держави-учасниці до 15 грудня 2017 р. повідомляють Секретаріат Енергетичного Співтовариства про їхню запропановану детальну методика для роботи схем зобов'язань з енергоефективності та для цілей ст. 7(9) і 20(6). За винятком випадку податків, таке повідомлення містить наступні деталі:
- (a) зобов'язані сторони, сторони-учасниці або довірени сторони або впровадзувальні державні органи;
 - (b) цільові сектори;
 - (c) завдання щодо енергозаощадження або очікуваний обсяг економії енергії, що має бути досягнутий за весь період і за проміжні періоди
 - (d) тривалість періоду дії зобов'язань і проміжних періодів;

(1) OJ L 283, 31.10.2003, p. 51.

(2) OJ L 347, 11.12.2006, p. 1.

- (e) категорії заходів, що відповідають установленим критеріям;
- (f) методика розрахунку, зокрема з зазначенням того, як слід визначати доповнюваність та істотність і які методики та еталони застосовуються для інженерних оцінок;
- (g) тривалість дії заходів;
- (h) обраний підхід до врахування кліматичних коливань у державі-учасниці;
- (i) стандарти якості;
- (j) протоколи моніторингу та перевірки і спосіб забезпечення їхньої незалежності від зобов'язаних сторін, сторін-учасниць або довірених сторін;
- (k) протоколи аудиту
- (l) спосіб врахування необхідності виконання вимоги, викладеної у другому абзаці ст. 7(1).

У випадку податків повідомлення включає наступні деталі:

- (a) цільові сектори та сегмент платників податків;
 - (b) державний орган-виконавець;
 - (c) очікуваний обсяг економії;
 - (d) тривалість дії податкового заходу та проміжних періодів;
 - (e) методика розрахунку, із зазначенням використаної еластичності цін.
-

*ДОДАТОК VI***Мінімальні критерії проведення енергетичних аудитів, зокрема у рамках систем енергетичного менеджменту**

Енергетичні аудити, зазначені у ст. 8, проводяться на наступних керівних принципах:

- (a) вони повинні ґрунтуватися на актуальних, вимірних оперативних даних про енергоспоживання і (для електроенергії) профілі навантаження, причому ці дані повинні забезпечувати можливість відстеження;
- (b) вони повинні включати детальний огляд профілю енергоспоживання будівель або груп будівель, промислових об'єктів або установок, включаючи транспорт;
- (c) вони повинні, якщо можливо, спиратися на аналіз витрат упродовж життєвого циклу (АВЖЦ), а не на простих періодах окупності (ППО), щоб враховувати довгострокову економію, залишковий обсяг довгострокових інвестицій та облікові ставки;
- (d) вони повинні бути сумірними та достатньо репрезентативними для того, щоб дозволити отримати достовірну картину загальної енергоефективності та достовірно виявити найбільш значні можливості для покращення.

Енергетичні аудити повинні дозволити проводити детальні та підтвержені розрахунки пропонованих заходів, щоб надати чітку інформацію про потенційну економію.

Дані, використані в енергетичних аудитах, повинні передбачати можливість зберігання для аналізу за минулі періоди та контролю результативності.

*ДОДАТОК VII***Мінімальні вимоги до формування рахунків та до розрахункової інформації на основі фактичного споживання**

1. Мінімальні вимоги до формування рахунків

1.1. Формування рахунків на основі фактичного споживання

Щоб надати кінцевим споживачам можливість регулювати власне енергоспоживання, рахунки повинні формуватися на основі фактичного споживання мінімум один раз на рік, а розрахункова інформація повинна надаватися принаймні щоквартально, на вимогу або якщо споживачі вирішили отримувати електронні рахунки, а в іншому разі – двічі на рік. Газ, використовуваний виключно у кухонних цілях, може бути звільнений від цієї вимоги.

1.2. Мінімальна інформація, що міститься у рахунку

Держави-учасниці забезпечують, щоб, де це доречно, кінцевим споживачам надавалася наступна інформація у чіткому та зрозумілому вигляді в їхніх рахунках, контрактах, угодах і квитанціях на розподільному пункті або разом із вищезгаданими документами:

- (a) поточні фактичні ціни та фактичне споживання енергії;
- (b) порівняння поточного споживання енергії кінцевим споживачем із споживанням за аналогічний період минулого року, бажано у графічній формі;
- (c) контактна інформація організацій кінцевих споживачів, енергетичних відомств або аналогічних органів, у тому числі адреси веб-сайтів, на яких можна отримати інформацію про наявні заходи з покращення енергоефективності, порівнянні характеристики кінцевих користувачів та об'єктивні технічні дані обладнання, що використовує енергію.

Крім того, де можливо та корисно, держави-учасниці забезпечують, щоб кінцевим споживачам надавалися результати порівняння з середнім нормалізованим або еталонним кінцевим споживачем у тій самій категорії споживачів, причому ця інформація повинна надаватися у чіткому та зрозумілому вигляді у рахунках, контрактах, угодах або квитанціях на розподільному пункті, з цими документами або через указівку на ці документи.

1.3. Поради щодо енергоефективності як додаток до рахунків та інший зворотний зв'язок із кінцевими споживачами

Надсилаючи контракти та зміни до контрактів, а також у рахунках, які отримують споживачі, або через веб-сайти, спрямовані на індивідуальних споживачів, дистриб'ютори енергії, оператори розподільних систем і компанії роздрібною торгівлі енергією надають своїм споживачам, у чіткому та зрозумілому вигляді, контактну інформацію незалежних центрів консультування споживачів, енергетичних відомств і аналогічних установ, у тому числі адреси їхніх веб-сайтів, на яких можна отримати інформацію про наявні заходи з покращення енергоефективності, порівнянні характеристики їхнього енергоспоживання та технічні дані приладів, що використовують енергію, які можуть сприяти зменшенню споживання цими приладами.

ДОДАТОК VIII

Потенціал ефективності в опаленні та охолодженні

1. Комплексна оцінка національних потенціалів опалення та охолодження, згадана у ст. 14(1), включає:
 - (a) опис попиту на опалення та охолодження;
 - (b) прогноз динаміки цього попиту на наступні 10 років з урахуванням, зокрема, динаміки попиту в будівлях та різних галузях промисловості;
 - (c) карту території країни з зазначенням наступних елементів, із збереженням при цьому комерційно важливої інформації:
 - (i) точки попиту на опалення та охолодження, зокрема:
 - муніципалітети та передмістя з щільністю забудови щонайменше 0,3; та
 - промислові зони з загальним обсягом споживання тепла і холоду понад 20 ГВт-год;
 - (ii) існуюча та запланована інфраструктура центрального теплопостачання і охолодження;
 - (iii) потенційні пункти постачання опалення та охолодження, зокрема:
 - установки з виробництва електроенергії з загальним річним обсягом виробництва більше 20 ГВт-год;
 - сміттєспалювальні заводи,
 - існуючі та заплановані когенераційні установки, що використовують технології, зазначені у частині II Додатку I, та централізовані теплоцентралі;
 - (d) визначення попиту на опалення та охолодження, який може бути задоволений високоефективною когенерацією, зокрема житловою мікро-когенерацією, а також центральним теплопостачанням і охолодженням;
 - (e) визначення потенціалу додаткової високоефективної когенерації, зокрема за рахунок ремонту існуючих та будівництва нових генераційних та промислових установок або інших об'єктів, які виробляють скидне тепло;
 - (f) визначення потенціалу енергоефективності інфраструктури центрального теплопостачання та охолодження;
 - (g) стратегії, політику та заходи, що можуть бути прийняті до 2020 р. і до 2030 р. з метою реалізації потенціалу, зазначеного у п. (e), на предмет задоволення попиту, зазначеного у п. (d), включаючи, де доречно, пропозиції з:
 - (i) збільшення частки когенерації у виробництві тепла і холоду та у виробництві електроенергії;
 - (ii) розвитку ефективною інфраструктури центрального теплопостачання і охолодження з метою врахування розвитку високоефективної когенерації та використання тепла і холоду, вироблених із скидного тепла та відновлюваних джерел енергії;
 - (iii) стимулювання розміщення нових термоелектричних генераційних установок і промислових об'єктів, виробляючих скидне тепло, у місцях, де буде утилізуватися максимальний обсяг наявного скидного тепла, для задоволення прогнозного попиту і пропозиції на тепло і холод;
 - (iv) стимулювання розміщення нових житлових зон або нових промислових об'єктів, які споживають тепло у виробничих процесах, у місцях, де наявне скидне тепло, визначене у комплексній оцінці, може сприяти задоволенню їхнього попиту на тепло і холод. Це можуть бути пропозиції на підтримку групування ряду окремих установок в одному пункті з метою забезпечення оптимального співвідношення між попитом на тепло і холод та їхньою пропозицією;
 - (v) заохочення підключення теплоелектричних генераційних установок, промислових об'єктів, що виробляють скидне тепло, сміттєспалювальних заводів та інших об'єктів, що виробляють енергію з використанням відходів, до місцевої мережі центрального теплопостачання та опалення;
 - (vi) заохочення підключення житлових зон і промислових об'єктів, які споживають тепло у виробничих процесах, до місцевої мережі центрального теплопостачання та охолодження;
 - (h) частку високоефективної когенерації, створений потенціал і досягнутий прогрес :
 - (i) оцінку кількості первинної енергії, яку треба зекономити;
 - (j) оцінку державних заходів підтримки теплопостачання і охолодження, якщо такі є, з зазначенням річного бюджету та потенційного елементу допомоги. Це не випереджає окреме повідомлення про схеми державної підтримки для оцінки державної допомоги.

*ДОДАТОК IX***АНАЛІЗ ВИТРАТ І ВИГІД****Частина 1***Загальні принципи аналізу витрат і вигід*

Мета проведення аналізу витрат і вигід стосовно заходів із заохочення ефективності теплопостачання та охолодження, згаданих у ст. 14(3), полягає у забезпеченні бази для ухвалення рішень щодо кваліфікованого визначення пріоритетності обмежених ресурсів на рівні суспільства.

Аналіз витрат і вигід може охоплювати або оцінку проекту, або групу проектів на предмет проведення ширшої місцевої, регіональної або національної оцінки з метою створення більш економічно ефективного і вигідного варіанту теплопостачання або охолодження для даного географічного району в цілях планування теплопостачання.

Аналіз витрат і вигід у цілях ст. 14(3) включає економічний аналіз, що охоплює соціально-економічні та екологічні фактори.

Аналіз витрат і вигід включає наступні етапи та міркування:

(a) Встановлення системних та географічних меж

Сфера аналізу витрат і вигід визначає відповідну енергетичну систему. Географічна межа окреслює придатний, чітко визначений географічний район, наприклад, даний регіон або столичний район, щоб уникнути вибору недостатньо оптимізованих рішень на рівні індивідуальних проектів.

(b) Інтегрований підхід до варіантів попиту та пропозиції

Аналіз витрат і вигід ураховує всі відповідні ресурси пропозиції, наявні у системних і географічних межах, для чого використовуються всі наявні дані, зокрема дані про скидне тепло в виробництві електроенергії та на промислових установках, відновлювальну енергію та характеристики й тенденції у попиті на тепло і холод.

(c) Побудова базового сценарію

Задача базового сценарію – слугувати орієнтиром, порівняно з яким оцінюються альтернативні сценарії.

(d) Визначення альтернативних сценаріїв

Розглядаються всі доречні альтернативи базовому сценарію. Сценарії, що не є здійсненними через технічні причини, фінансові причини, національне регулювання або часові обмеження, можуть виключатися на ранньому етапі аналізу витрат і вигід, якщо це виправдано на основі ретельного, безпосереднього і чітко задокументованого розгляду.

В якості альтернативних сценаріїв порівняно з базовим сценарієм у аналізі витрат і вигід слід враховувати тільки високоефективну когенерацію, ефективне центральне теплопостачання і охолодження або ефективне індивідуальне теплопостачання і охолодження.

(e) Метод розрахунку різниці між витратами та вигодами

(i) Оцінюються та порівнюються загальні довгострокові витрати та вигоди варіантів теплопостачання або охолодження.

(ii) Критерієм оцінки є чиста приведена вартість (ЧПВ).

(iii) Часовий горизонт вибирається так, щоб включалися всі відповідні витрати та вигоди сценаріїв. Наприклад, для газової електростанції відповідним часовим горизонтом може бути 25 років, для системи центрального теплопостачання 30 років, а для опалювального обладнання, такого як котли – 20 років.

(f) Розрахунок і прогнозування цін та інших припущень для економічного аналізу

(i) Держави-учасниці надають, у цілях проведення аналізу витрат і вигід, припущення щодо цін на основні показники ресурсів та результатів та коефіцієнту приведення.

(ii) Коефіцієнт приведення, використовуваний у економічному аналізі для розрахунку чистої приведеної вартості, вибирається згідно з європейськими або національними керівними принципами¹.

- (iii) Держави-учасниці використовують національні, європейські або міжнародні прогнози динаміки цін на енергоресурси, якщо доречно, у своєму національному і (або) регіональному/місцевому контексті.
- (iv) Ціни, використовувані у економічному аналізі, відображають реальні соціально-економічні витрати та вигоди й повинні включати зовнішні витрати, такі як наслідки для навколишнього середовища і здоров'я, можливою мірою, тобто якщо існує ринкова ціна або якщо вона вже включена у європейські або національні нормативні документи.
- (g) Економічний аналіз: вивчення ефектів
Економічний аналіз урахує всі відповідні економічні ефекти.

Держави-учасниці можуть оцінювати та враховувати в прийнятті рішень в аналізованих сценаріях витрати та економію енергії в результаті підвищення гнучкості енергопостачання та більш оптимальної експлуатації електромереж, зокрема уникнені витрати та економію від зменшення інвестицій в інфраструктуру.

Ураховані витрати та вигоди включають, як мінімум, наступне:

- (i) Вигоди
- Вартість обсягу виробництва (тепла і електроенергії) для споживача
 - Зовнішні вигоди, такі як екологічні вигоди та вигоди для здоров'я, можливою мірою
- (ii) Витрати
- Капітальні витрати на будівлі та обладнання
 - Капітальні витрати на відповідні енергетичні мережі
 - Змінні та постійні експлуатаційні витрати
 - Витрати на енергію
 - Витрати для екології та здоров'я, можливою мірою
- (h) Аналіз чутливості:
Аналіз чутливості проводиться для оцінки витрат і вигід проекту або групи проектів на основі різних цін на енергію, коефіцієнтів приведення та інших змінних факторів, які значно впливають на результат розрахунків.

Держави-учасниці призначають компетентні органи, відповідальні за проведення аналізу витрат і вигід за статтею 14. Держави-учасниці можуть вимагати від компетентних місцевих, регіональних і національних органів або операторів окремих установок проведення фінансово-економічного аналізу. Вони надають детальні методики та припущення відповідно до цього Додатку та встановлюють і оприлюднюють порядок проведення економічного аналізу.

Частина 2

Принципи в цілях ст. 14(5) та (7)

Аналіз витрат і вигід надає інформацію для цілей заходів, зазначених у ст. 14(5) та (7):

Якщо планується установка, що виробляє тільки електроенергію, або установка без регенерації тепла, то проводиться порівняння між запланованими установками або запланованим оновленням та еквівалентною установкою, що виробляє таку саму кількість електроенергії або технологічного тепла, але з регенерацією скидного тепла та постачанням тепла через високоефективну когенерацію і (або) мережі центрального теплопостачання і охолодження.

У даних географічних межах оцінка враховує заплановану установку та всі відповідні існуючі або потенційні точки попиту на тепло, які можуть постачатися від неї, враховуючи раціональні можливості (наприклад, технічну здійсненність і відстань).

(1) Національний коефіцієнт приведення, вибраний у цілях економічного аналізу, повинен враховувати дані, надані Європейським центральним банком.

Системні межі встановлюються так, щоб включати заплановану установку та теплові навантаження, такі як будівля (будівлі) та промисловий процес. У цих системних межах визначаються для обох випадків і порівнюються загальні витрати на забезпечення теплом і електроенергією.

Теплові навантаження також включають існуючі теплові навантаження, такі як промислова установка або існуюча система центрального тепlopостачання, а у містах – також теплове навантаження і витрати, що мали б місце у разі, якщо група будівель або частина міста постачалися від нової мережі центрального тепlopостачання і (або) були підключені до неї.

Аналіз витрат і вигід оснований на описі запланованої установки та установки (установок), з якою вона порівнюється, з урахуванням електричної та теплової потужності, залежно від обставин, виду палива, запланованого використання та планової кількості годин експлуатації на рік, місця розташування, попиту на електроенергію та тепло.

У цілях порівняння слід враховувати попит на теплову енергію та види опалення і охолодження, використовувані у найближчих точках попиту на тепло. Порівняння охоплює інфраструктурні витрати на заплановану та еталонну установки.

Аналіз витрат і вигід у цілях ст. 14(5) включає економічний аналіз, що охоплює фінансовий аналіз, який відображає фактичний рух грошових коштів від інвестування в окремі установки та їхньої експлуатації.

Проекти з позитивною різницею між витратами та вигодами – це проекти, в яких сума приведених вигід в економічному та фінансовому аналізі перевищує суму приведених витрат (профіцит).

Держави-учасниці встановлюють керівні принципи для методики, припущень і часового горизонту економічного аналізу.

Держави-учасниці можуть вимагати, щоб компанії, відповідальні за експлуатацію установок із виробництва теплової та електроенергії, промислові підприємства, мережі центрального тепlopостачання і охолодження або інші сторони, на які впливають визначені системні та географічні межі, надавали дані для використання в оцінюванні витрат і вигід окремої установки.

*ДОДАТОК X***Гарантія походження електроенергії, виробленої шляхом високоефективної когенерації**

- (a) Держави-учасниці вживають заходів для забезпечення того, щоб:
- (i) гарантія походження електроенергії, виробленої шляхом високоефективної когенерації:
 - дозволяла виробникам демонструвати, що електроенергія, яку вони продають, вироблена шляхом високоефективної когенерації, і надавалася з цією метою у відповідь на вимогу виробника,
 - була точною, достовірною та захищеною від підробок,
 - надавалася, передавалася і скасовувалася в електронній формі;
 - (ii) одна й та сама одиниця енергії з високоефективної когенерації враховувалася тільки один раз.
- (b) Гарантія походження, зазначена у ст. 14(10), містила як мінімум наступну інформацію:
- (i) назву, місце розташування, тип і потужність (теплову та електричну) установки, на якій була вироблена енергія;
 - (ii) дати та місця виробництва;
 - (iii) нижчу теплотворну здатність джерела палива, з якого була вироблена електроенергія;
 - (iv) кількість і використання тепла, виробленого разом з електроенергією;
 - (v) кількість електроенергії з високоефективної когенерації згідно з Додатком II, якій відповідає ця гарантія;
 - (vi) економію первинної енергії, розраховану згідно з Додатком II, на основі гармонізованих еталонних значень ефективності, наведених у п. (f) Додатку II;
 - (vii) номінальний електричний та тепловий ккд об'єкту;
 - (viii) чи користувався об'єкт інвестиційною підтримкою та якою мірою;
 - (ix) чи надавалася даній одиниці енергії – та в якому обсязі – підтримка від іншої національної схеми підтримки, та тип схеми підтримки;
 - (x) дату введення установки в експлуатацію;
 - (xi) дату та країну видачі й унікальний ідентифікаційний номер.

Гарантія походження має стандартний обсяг – 1 МВт. Вона стосується чистого обсягу виробництва електроенергії, виміряного на межі станції та експортованого в енергосистему.

*ДОДАТОК XI***Критерії енергоефективності для регулювання енергетичних мереж і для тарифів електроенергетичних мереж**

1. Мережеві тарифи відображають економію витрат у мережах, досягнуту завдяки заходами на стороні попиту, заходам регулювання попиту та розподіленій генерації, включаючи економію від зменшення вартості доставки та інвестицій у мережі, а також завдяки більш оптимальній експлуатації мережі.
2. Регулювання мереж та мережеві тарифи не заважають операторам мереж або компаніям роздрібної торгівлі енергією надавати системні послуги для заходів регулювання попиту, управління попитом та розподіленої генерації на організованих ринках електроенергії, як то:
 - (a) зміщення навантаження з пікових на позапікові години кінцевими споживачами з урахуванням наявності відновлюваної енергії, енергії з когенерації та розподіленої генерації;
 - (b) економія енергії завдяки регулювання попиту розподілених споживачів агрегаторами енергії;
 - (c) зменшення попиту завдяки заходам з енергоефективності, що вживають надавачі енергетичних послуг, зокрема енергосервісні компанії;
 - (d) підключення та диспетчерське управління джерелами генерації на нижчих рівнях напруги;
 - (e) підключення джерел генерації від місця, найближчого до споживання;
 - (f) зберігання енергії.

У цілях цього положення термін «організовані ринки електроенергії» включає позабіржові ринки та біржі електроенергії для торгівлі енергією, послугами з потужності, балансування й допоміжними послугами в будь-яких часових рамках, включаючи форвардні ринки, ринки наступного дня та ринки поточного дня.

3. Мережеві або роздрібні тарифи можуть підтримувати динамічне ціноутворення для вжиття заходів з регулювання попиту кінцевими споживачами, такі як:
 - (a) тарифи, диференційовані по часу доби;
 - (b) ціноутворення на періоди максимального навантаження;
 - (c) ціноутворення у реальному масштабі часу;
 - (d) знижки на піковий час.

*ДОДАТОК XII***ВИМОГИ ЩОДО ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ДЛЯ ОПЕРАТОРІВ СИСТЕМ ПЕРЕДАЧІ ТА ОПЕРАТОРІВ РОЗПОДІЛЬНИХ СИСТЕМ**

Оператори систем передачі та оператори розподільних систем:

- (a) створюють і оприлюднюють свої типові правила щодо несення і розділу витрат на технічне пристосування, таке як підключення до енергосистеми та посилення енергосистеми, покращення експлуатації енергомережі, та правила щодо недискримінаційного застосування мережевих кодексів, які необхідні для інтеграції в об'єднану мережу нових виробників, що постачають електроенергію, вироблену шляхом вискоефективної когенерації;
- (b) надають будь-якому виробникові електроенергії шляхом вискоефективної когенерації, бажаному підключитися до системи, всебічну та необхідну інформацію, зокрема:
 - (i) комплексну та детальну оцінку витрат, пов'язаних із підключенням;
 - (ii) обґрунтований та точний графік прийняття і розгляду запиту на підключення до енергосистеми;
 - (iii) обґрунтований орієнтовний графік пропонованого підключення до мережі. Весь процес підключення до енергосистеми не повинен займати більше 24 місяців, з урахуванням того, що є розумно практичним і недискримінаційним;
- (c) надають стандартизовані та спрощені процедури підключення розподілених виробників вискоефективної когенерації для полегшення їхнього підключення до мережі.

Типові правила, зазначені у п. (a), ґрунтуються на об'єктивних, прозорих і недискримінаційних критеріях, особливо враховуючи всі витрати та вигоди, пов'язані з підключенням цих виробників до енергомережі. Вони можуть передбачати різні типи підключення.

*ДОДАТОК XIII***Мінімальні елементи, що мають включатися у енергосервісні договори з державним сектором або у відповідну конкурсну документацію**

- Чіткий та прозорий перелік заходів з покращення енергоефективності, що мають бути вжиті, або результати, що мають бути досягнуті.
- Гарантована економія, що має бути досягнута шляхом реалізації заходів, передбачених договором.
- Термін дії та основні етапи контракту, строки, термін повідомлення.
- Чіткий та прозорий перелік зобов'язань кожної сторони договору.
- Орієнтовна дата (орієнтовні дати) підтвердження досягнутої економії.
- Чіткий та прозорий перелік кроків, що мають бути вжиті для реалізації заходу чи комплексу заходів, та, де доречно, відповідні витрати.
- Зобов'язання щодо повного виконання заходів, передбачених договором, та документального відображення всіх змін, внесених протягом терміну дії проекту.
- Нормативні акти, де зазначено включення еквівалентних вимог до всіх субпідрядних договорів з третіми сторонами.
- Чітке та прозоре викладення фінансових наслідків проекту та розподіл часток обох сторін у досягнутій економії коштів (тобто винагорода надавача послуг).
- Чіткі та прозорі положення про вимірювання та перевірку досягнутої гарантованої економії, перевірку якості та гарантії.
- Положення, що уточнюють процедуру врахування змін у рамкових умовах, що впливають на зміст і результат виконання договору (тобто зміни в цінах на енергію, інтенсивність використання установки).
- Детальна інформація про зобов'язання кожної з договірних сторін та про штрафи за їхнє порушення.

*ДОДАТОК XIV***ЗАГАЛЬНА ОСНОВА ДЛЯ ЗВІТНОСТІ****Частина 1***Загальна основа для річних звітів*

і звіти, згадані у ст. 24(1), створюють основу для моніторингу прогресу в досягненні національних цілей на 2020 рік. Держави-учасниці забезпечують, щоб ці звіти включали наступну мінімальну інформацію:

- (a) оцінку наступних показників у передостанній рік (рік X¹ - 2):
 - (i) первинне енергоспоживання;
 - (ii) загальне кінцеве енергоспоживання;
 - (iii) кінцеве енергоспоживання по секторах
 - промисловість
 - транспорт (з розбивкою по пасажирському і вантажному транспорту, якщо є)
 - домогосподарства
 - послуги;
 - (iv) валова додана вартість по секторах:
 - промисловість
 - послуги;
 - (v) наявних дохід домогосподарств;
 - (vi) валовий внутрішній продукт (ВВП);
 - (vii) обсяг електроенергії, виробленої тепловою генерацією;
 - (viii) обсяг електроенергії, виробленої при комбінованому виробництві електроенергії та тепла;
 - (ix) обсяг тепла, виробленого тепловою генерацією;
 - (x) обсяг тепла, виробленого теплоелектроцентралями, у т.ч. промислового скидного тепла;

- (xi) витрати палива на виробництво теплової енергії;
- (xii) кількість пасажиро-кілометрів (пкм), за наявності;
- (xiii) кількість тонно-кілометрів (ткм), за наявності;
- (xiv) загальна кількість транспортних кілометрів (пкм+ткм), якщо інформації (xii) та (xiii) немає;
- (xv) чисельність населення.

У секторах, де енергоспоживання залишається стабільним або зростає, держави-учасниці аналізують причини цього та докладають свій висновок до оцінок.

Другий та наступні звіти також містять пункти (b)-(e):

- (b) інформація про значні законодавчі та незаконодавчі заходи, впроваджені за попередній рік, які сприяють досягненню загальнонаціональних цілей з енергоефективності на 2020 рік;
- (c) загальна площа будівель загальною корисною площею поверхні понад 500 м² та, з 9 липня 2015 р., понад 250 м², які належать і займаються центральними урядами держав-членів, котрі станом на 1 січня року, в якому має бути поданий звіт, не виконали вимоги з енергоефективності, згадані у ст. 5(1);

(¹) X = поточний рік.

- (d) загальна площа опалюваних і (або) охолоджуваних будівель, які належать і займаються центральними урядами держав-членів, що були відремонтовані за попередній рік, як зазначено у ст. 5(1), або обсяг економії енергії у будинках, що відповідають критеріям, належать і займаються центральними урядами цих країн, як зазначено у ст. 5(6);
- (e) обсяг економії енергії, досягнутий за допомогою національних схем зобов'язань з енергоефективності, згаданих у ст. 7(1), або альтернативних заходів, ужитих на виконання ст. 7(9).

У першому звіті також наводиться національна ціль, згадана у ст. 3(1).

У річних звітах, згаданих у ст. 24(1), держави-учасниці також можуть зазначити додаткові національні цілі. Вони можуть стосуватися, зокрема, статистичних показників, перерахованих у п. (а) цієї частини, або їхніх комбінацій, наприклад, первинної або кінцевої енергоемності або енергоемності по секторах.

Частина 2

Загальна основа для Національних планів дій з енергоефективності

Національні плани дій з енергоефективності, згадані у ст. 24(2), створюють основу для розробки національних стратегій забезпечення енергоефективності.

Національні плани дій з енергоефективності включають значні заходи з покращення енергоефективності та очікувану/досягнуту економію енергії, зокрема у постачанні, передачі та розподілі енергії, а також у кінцевому споживанні енергії. Держави-учасниці забезпечують, щоб вищезгадані плани містили наступну мінімальну інформацію:

1. Цілі та стратегії

- орієнтовна національна ціль з енергоефективності на 2020 рік згідно зі ст. 3(1),
- національна орієнтовна ціль з енергозаощадження, встановлена у ст. 4(1) Директиви 2006/32/ЄС,
- інші існуючі цілі з енергоефективності, що стосуються всієї економіки або конкретних секторів.

2. Заходи та енергозаощадження

Національні плани дій з енергоефективності містять інформацію про заходи, які вжиті або які плануються вжити з метою реалізації основних елементів цієї Директиви, та про відповідну економію.

(a) Економія первинної енергії

Національні плани дій з енергоефективності містять перелік значних заходів і дій, ужитих для забезпечення економії первинної енергії в усіх секторах економіки. Для кожного заходу або комплексу заходів/дій зазначаються оцінки очікуваної економії на 2020 рік та економія, досягнута на момент подання звіту.

Де це можливо, слід надати інформацію про інші наслідки/вигоди згаданих заходів (скорочення викидів парникових газів, покращення якості повітря, створення робочих місць тощо).

(b) Економія кінцевої енергії

Перший та другий Національні плани дій з енергоефективності містять результати досягнення цілі щодо економії кінцевої енергії, встановленої у ст. 4(1) та (2) Директиви 2006/32/ЄС. Якщо розрахунку/оцінки економії на один захід немає, то показується зменшення енергоспоживання на рівні секторів, забезпечене заходами (комбінацією заходів).

Перший та другий Національні плани дій з енергоефективності також включають методику вимірювання і (або) розрахунку, застосовану для обчислення економії енергії. Якщо застосовується «рекомендована методика»⁽¹⁾, то Національний план дій з енергоефективності повинен містити посилання на неї.

(¹) Рекомендації з методів вимірювання і перевірки в рамках Директиви 2006/32/ЕС.

3. Конкретна інформація, що стосується цієї Директиви

3.1. Державні органи (ст. 5)

Національні плани дій з енергоефективності включають перелік державних органів, що розробили план з енергоефективності згідно зі ст. 5(7).

3.2. Зобов'язання з енергоефективності (ст. 7)

Національні плани дій з енергоефективності містять національні коефіцієнти, вибрані згідно з Додатком IV.

Перший Національний план дій з енергоефективності містить стислий опис національної схеми, згаданої у ст. 7(1), або альтернативних заходів, прийнятих на виконання ст. 7(9).

3.3. Енергетичні аудити та системи управління (ст. 8)

У Національних планах дій з енергоефективності зазначається:

- (a) кількість енергетичних аудитів, проведених за попередній період;
- (b) кількість енергетичних аудитів, проведених на великих підприємствах за попередній період;
- (c) кількість великих підприємств на їхній території, з зазначенням кількості тих, на яких поширюється дія ст. 8(5).

3.4. Заохочення ефективного теплопостачання і охолодження (ст. 14)

Національні плани дій з енергоефективності містять оцінку прогресу, досягнутого в проведенні комплексної оцінки, згаданої у ст. 14(1).

3.5. Передача і розподіл енергії (ст. 15)

Перший Національний план дій з енергоефективності і наступні звіти, що подаються кожні 10 років, включають проведену оцінку, визначені заходи та інвестиції для використання потенціалів енергоефективності інфраструктури газового сектора і електроенергетики, як зазначено у ст. 15(2).

3.6. У рамках Національних планів дій з енергоефективності держави-учасниці повідомляють про заходи, здійснені для сприяння та розвитку регулювання попиту згідно зі ст. 15.

3.7. Наявність схем атестації, акредитації та сертифікації (ст. 16)

Національні плани дій з енергоефективності містять інформацію про наявні схеми атестації, акредитації та сертифікації або еквівалентні схеми атестації надавачів енергетичних послуг, послуг енергетичного аудиту та покращення енергоефективності.

3.8. Енергетичні послуги (ст. 18)

Національні плани дій з енергоефективності містять Інтернет-посилання на веб-сайт, де розміщений перелік надавачів енергетичних послуг або відповідний інтерфейс згідно з п. (с) ст. 18(1).

3.9. Інші заходи з заохочення енергоефективності (ст. 19)

Перший Національний план дій з енергоефективності містить перелік заходів, згаданих у ст. 19(1).

ДОДАТОК XV

Кореляційна таблиця

Директива 2004/8/ЕС	Ця Директива
Стаття 1	Стаття 1(1)
Стаття 2	Стаття 1(1)
Стаття 3, пункт (a)	Стаття 2, пункт (30)
Стаття 3, пункт (b)	Стаття 2, пункт (32)
Стаття 3, пункт (c)	Стаття 2, пункт (31)
Стаття 3, пункт (d)	Стаття 2, пункт (33)
Стаття 3, пункти (e) та (f)	—
Стаття 3, пункт (g)	Стаття 2, пункт (35)
Стаття 3, пункт (h)	—
Стаття 3, пункт (i)	Стаття 2, пункт (34)
Стаття 3, пункт (j)	—
Стаття 3, пункт (k)	Стаття 2, пункт (36)
Стаття 3, пункт (l)	Стаття 2, пункт (37)
Стаття 3, пункт (m)	Стаття 2, пункт (39)
Стаття 3, пункт (n)	Стаття 2, пункт (38)
Стаття 3, пункт (o)	—
—	Стаття 2, пункти (40), (41), (42), (43) та (44)
Стаття 4(1)	Додаток II, пункт (f), перший абзац
Стаття 4(2)	Стаття 14(10), другий абзац
Стаття 4(3)	—
Стаття 5	Стаття 14(10), перший абзац і Додаток X
Стаття 6	Стаття 14(1) та (3), Додаток VIII та IX
Стаття 7(1)	Стаття 14(11)
Стаття 7(2) та (3)	—
Стаття 8	Стаття 15(5)
—	Стаття 15(6), (7), (8) та (9)

Стаття 9	—
Стаття 10(1) та (2)	Стаття 14(1) та 24(2), Додаток XIV, частина 2

Директива 2004/8/ЕС	Ця Директива
Стаття 10(3)	Стаття 24(6)
Стаття 11	Стаття 24(3)
—	Стаття 24(5)
Стаття 12(1) та (3)	—
Стаття 12(2)	Додаток II, пункт (с)
Стаття 13	Стаття 22(2)
Стаття 14	—
Стаття 15	Стаття 28
Стаття 16	—
Стаття 17	Стаття 29
Стаття 18	Стаття 30
Додаток I	Додаток I, частина II
Додаток II	Додаток I, частина I та частина II, останній абзац
Додаток III	Додаток II
Додаток IV	Додаток VIII
—	Додаток IX

Директива 2004/8/ЕС	Ця Директива
Стаття 1	Стаття 1(1)
Стаття 2	Стаття 1(1)
Стаття 3, пункт (а)	Стаття 2, пункт (1)
Стаття 3, пункт (b)	Стаття 2, пункт (4)
Стаття 3, пункт (с)	Стаття 2, пункт (6)
Стаття 3, пункт (d)	Стаття 2, пункт (5)
—	Стаття 2, пункти (2) та (3)
Стаття 3, пункт (e)	Стаття 2, пункт (7)
Стаття 3, пункти (f), (g), (h) та (i)	—

—	Стаття 2, пункти (8) - (19)
Стаття 3, пункт (j)	Стаття 2, пункт (27)
—	Стаття 2, пункт (28)
Стаття 3, пункт (k)	—
Стаття 3, пункт (l)	Стаття 2, пункт (25)
Директива 2004/8/ЕС	Ця Директива
—	Стаття 2, пункт (26)
Стаття 3, пункт (m)	—
Стаття 3, пункт (n)	Стаття 2, пункт (23)
Стаття 3, пункт (o)	Стаття 2, пункт (20)
Стаття 3, пункт (p)	Стаття 2, пункт (21)
Стаття 3, пункт (q)	Стаття 2, пункт (22)
Стаття 3, пункти (r) та (s)	—
—	Стаття 2, пункти (24), (29), (44) та (45)
—	Стаття 3
—	Стаття 4
Стаття 4	—
Стаття 5	Статті 5 і 6
Стаття 6(1)(a)	Стаття 7(8), пункти (a) та (b)
Стаття 6(1)(b)	Стаття 18(3)
Стаття 6(2)	Стаття 7(1), (5), (6), (7), (9), (10), (11) та (12)
—	Стаття 7(2) та (3)
Стаття 6(3)	Стаття 18(2), пункти (b) та (c)
Стаття 6(5)	—
Стаття 7	Стаття 17
Стаття 8	Стаття 16(1)
—	Стаття 16(2) та (3)
Стаття 9(1)	Стаття 19
Стаття 9(2)	Стаття 18(1), пункт (d), підпункт (i)
—	Стаття 18(1), пункти (a), (b), (c), (d), підпункт (ii), та (e)
Стаття 10(1)	Стаття 15(4)

Стаття 10(2)	Стаття 15(3)
—	Стаття 15(7), (8) та (9)
Стаття 11	Стаття 20
Стаття 12(1)	Стаття 8(1)
Стаття 12(2)	—
—	Стаття 8(2), (3), (4), (5), (6) та (7)

Директива 2006/32/ЕС	Ця Директива
Стаття 12(3)	—
Стаття 13(1)	Стаття 9
Стаття 13(2)	Стаття 10 та Додаток VII, пункт 1.1
Стаття 13(3)	Додаток VII, пункти 1.2 та 1.3
—	Стаття 11
—	Стаття 12
—	Стаття 13
—	Стаття 15(1) та (2)
—	Стаття 18(2), пункти (a) та (d)
—	Стаття 21
Стаття 14(1) та (2)	Стаття 24(1) та (2)
Стаття 14(3)	—
Стаття 14(4) та (5)	Стаття 24(3)
—	Стаття 24(4) та (7) - (11)
—	Стаття 22(1)
Стаття 15(1)	Стаття 22(2)
Стаття 15(2), (3) та (4)	—
—	Стаття 23
—	Стаття 25
Стаття 16	Стаття 26
Стаття 17	Стаття 27
Стаття 18	Стаття 28
Стаття 19	Стаття 29

Стаття 20	Стаття 30
Додаток I	—
Додаток II	Додаток IV
Додаток III	—
Додаток IV	—
Додаток V	—

Директива 2006/32/ЕС	Ця Директива
Додаток VI	Додаток III
-	Додаток V
-	Додаток VI
-	Додаток VII
-	Додаток XI
-	Додаток XII
-	Додаток XIII
-	Додаток XIV
-	Додаток XV